

**Program přeshraniční spolupráce
2007 - 2013**

**Svobodný stát Sasko –
Česká republika**

CCI-Code: .....

Schválený návrh ze dne .....

Kapitola 1	Úvod	4
1.1	Osnova programu a území programu	
1.2	Společný proces plánování	
Kapitola 2	Situace v pohraničí	6
Hospodářský rozvoj		
Pracovní náklady a produktivita práce		
Vývoj a trendy v oblasti zaměstnanosti a nezaměstnanosti		
Infrastruktura		
Cestovní ruch		
Volný pohyb a propustnost hranice		
Shrnutí a návrhy řešení		
2.2	SWOT – Analýza	
Hospodářství		
Cestovní ruch		
doprava	14	
životní prostředí		
lidské zdroje, vzdělání a kvalifikace, kulturní rozvoj		
bezpečnost 17		
SWOT kooperace a komunikace		
2.3	Bilance realizace Iniciativy Společenství INTERREG III A v letech 2000-2006 v sasko-českém pohraničí	
Kapitola 3	Strategie přeshraniční spolupráce	19
3.1	Stanovení cílů a strategie	
3.2	Popis prioritních os	
Kapitola 4	Monitorovací a hodnotící indikátory	29
Kapitola 5	Struktury a postup realizace programu	31
Zásadně spočívá implementace společných správních struktur pro výběr projektů a pro monitoring a hodnocení programu přeshraniční spolupráce na principech kooperace a partnerství. Z tohoto důvodu zohledňují společné správní struktury a procesy pro česko-saský program specifika obou národních stran. Respektují politická a administrativní specifika obou zemí a rozdílnost kompetencí na státní a regionální úrovni.		
5.1	Uspořádání na úrovni řízení programu	
5.2.	Uspořádání na úrovni řízení projektu	
5.2.1.	Gremium zodpovědné za výběr projektů	
5.3.	Úprava monitorování	
5.4	Publicita	
Kapitola 6	Indikativní finanční plán	48

Seznam použitých zkratk

AA	Auditní orgán (Audit Authority)
CA	Certifikační orgán (Certifying Authority)
CRR ČR	Centrum pro regionální rozvoj České republiky
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund)
IB	Zprostředkující subjekt (Intermediate Body)
JTS	Společný technický sekretariát (Joint Technical Secretariat)
ŘO	Řídící orgán
MV	Monitorovací výbor
MSSF	Monitorovací systém strukturálních fondů
NO	Národní orgán
NNO	Nevládní neziskové organizace
NUTS	Územní statistické jednotky (Nomenclature of Territorial Statistics Units)
Phare CBC	Přeshraniční spolupráce Phare
SF	Strukturální fondy
MSP	Malé a střední podniky
TP	Technická pomoc

1.1 Osnova programu a území programu

Předložený program byl vypracován na základě článku 7 Nařízení (ES) Rady ze dne 11. července 2006 č. 1083/2006, v souladu s všeobecnými nařízeními o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Kohezním fondu a v návaznosti na seznam oblastí, které mohou být příjemci finanční podpory.

K programovému území náleží následující oblasti NUTS III, které mají v období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2011 v rámci přeshraničního nástroje cíle „Evropská územní spolupráce“ právo na dotaci z Evropského fondu pro regionální rozvoj:

Dotační území – Česká republika:

Karlovarský kraj (území okresů Karlovy Vary, Sokolov, Cheb), Ústecký kraj (území okresů Chomutov, Most, Teplice, Louny, Litoměřice, Ústí nad Labem a Děčín), Liberecký kraj (území okresů Česká Lípa, Liberec, Jablonec nad Nisou a Semily)

Dotační území - Svobodný stát Sasko:

okresy: Vogtland, Aue-Schwarzenberg, Annaberg, Freiberg, Weißeritzkreis, Mittlerer Erzgebirgskreis (Střední Krušnohorský okres), Sächsische Schweiz (Saské Švýcarsko), Bautzen (Budyšín), Löbau-Zittau (Žitava)

Kreisfreie Stadt Plauen (statutární město Plavno)

Podle pravidla flexibility dle článku 21 (1) Nařízení (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj byly zařazeny následující oblasti, přičemž v těchto oblastech může být použito nejvýše 20% celkových výdajů programu:

okresy: Saale-Orla (Svobodný stát Durynsko), Greiz (Svobodný stát Durynsko), Zwickauer Land, Stollberg, Mittweida, Meißen (Míšeň) Kamenz (Kamenec), Niederschlesischer Oberlausitzkreis (Dolnoslezský-Hornolužický okres)

statutární města (Kreisfreie Städte): Zwickau (Cvikov), Görlitz (Žořelec), Dresden (Drážďany), Hoyerswerda, Chemnitz (Saská Kamenice)

Společný programový dokument byl vypracován ve vzájemné spolupráci saskými a českými partnery. Na území na obou stranách česko-saské hranice hledí jako na geografickou a sociálně-ekonomickou jednotku. Dokument určuje strategie a cíle spolupráce, stanoví priority a opatření podpory. Přitom staví na zkušenostech předchozího programu INTERREG IIIA.

1.2 Společný proces plánování

K přípravě programu „Ziel 3/ Cíl 3 – Podpora přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko“ byla ustanovena bilaterálně obsazená redakční skupina, která se od března 2005 zasedala v pravidelných intervalech. Na jednáních a seminářích se čeští a saskí zástupci vzájemně informovali o stavu interních diskuzí a společně plánovali další kroky procesu programování.

Při zpracování částí, které byly relevantní pro česko-saskou příhraniční oblast, byli zapojeni odborní zástupci resortů Saské státní vlády, českých ministerstev, krajů Karlovy Vary, Ústí nad Labem a Liberec, stejně jako zástupci českých a saských euroregionů. Do diskuze ohledně obsahové a správně-technické úpravy byli zapojeni hospodářští a sociální partneři.

Zejména při přípravě společných právních podkladů byly intenzivně účastny odborné resorty, viz přiložená tabulka.

Kroky plánování programu	dobu	Zúčastnění aktéři
Ustanovení bilaterální redakční skupiny	březen 2005	Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha Řídící orgán Euroregion Elbe / Labe (česká část)
Analýza právních zadání pro programování Cíle 3	Do září 2005	Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha Řídící orgán
Analýza společného obsahu podpory	květen 2005 až listopad 2005	Hospodářští a sociální partneři saské a české euroregiony lokální saští a čeští aktéři saské odborné resorty
Evaluace ex-ante, včetně SEA	leden 2006 až říjen 2006	PwC po dohodě s redakční skupinou
Porady a koordinace je společným implementačním strukturám	Od listopadu 2005	Redakční skupina Saské odborné resorty České kraje
Zpracování detailů plánování programu	Od března 2006	Redakční skupina
Redakční úpravy programového dokumentu	Od května 2006	Řídící orgán
Předložení společného programového dokumentu národním vládám		Řídící orgán Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha
Doručení programového dokumentu Evropské komisi	Prosinec 2006	Řídící orgán

Na základě článku 48, čísla 2 Nařízení (ES) č. 1083/2006 musí být provedeno hodnocení ex-ante. Zpracováním hodnocení byla pověřena společnost PricewaterhouseCoopers a.s. (PwC). Hodnocení ex-ante je součástí plánování programu. V průběhu procesu byla vedle analýzy situace v pohraničním území zhotoveno zhodnocení definované strategie a cílů a byla předložena doporučení, která vedla ke zlepšení stanoveného systému cílů. Evaluátor úzce spolupracoval s redakční skupinou zejména při vyhotovení systému indikátorů.

V souladu se směrnicí 2001/42 ze dne 21. července 2001 o hodnocení vlivu na životní prostředí plánů programů je poprvé prováděna SEA pro přeshraniční spolupráci v rámci Cíle

„Evropská územní spolupráce“. SEA je prováděna evaluátorem PwC. Včasným zapojením aspektů životního prostředí do plánování programu bude zajištěno, že budou případné závažné negativní dopady jednotlivých aktivit včasné rozpoznány a bude možné jim předejít nebo bude moci být jejich dopad omezen.

Kapitola 2 Situace v pohraničí

2.1 Popis situace v česko-saském pohraničí

Obyvatelstvo

V roce 2004 žilo v území spadajícího do připravovaného programu přeshraniční spolupráce 2,83 mil. obyvatel, z nichž 1,28 mil. (45,2 %) patří do saské části a 1,55 mil. (54,8 %) do české části. Při započtení území podle tzv. doložky o flexibilitě žilo v roce 2004 celkem 4,52 mil. obyvatel, z nichž 2,97 mil. (65,7 %) žilo na saské straně a 1,55 mil. (34,3 %) na české straně. S ohledem na celkový počet obyvatel SRN odpovídá podíl saského obyvatelstva v dotačním území³ 3,6 %, podíl obyvatel české části dotačního území činí 15,2 % celkového počtu obyvatel České republiky. Hustota obyvatelstva je ve venkovských regionech na obou stranách hranice přibližně stejná. Na německé straně se ale nachází dvě největší města Saská - Chemnitz a Drážďany - což společně s městy Görlitz, Zwickau a Plauen celkovou hodnotu hustoty obyvatelstva v regionu zvyšuje. Průměrná hustota obyvatelstva na saské straně programového regionu⁴ činí 231 obyvatel na km² a je tak dvakrát vyšší než hustota obyvatelstva na české straně, kde hustota obyvatelstva činí 127 obyvatel na km².

Vývoj obyvatelstva byl v roce 2004 na saské straně negativní. Počet obyvatel činil v roce 2004 jen 94 % hodnoty roku 1995. Na české straně je počet obyvatel stabilní (99 % stavu roku 1995). V Sasku došlo i přes rostoucí počet porodů (tento trend přetrvává již od roku 1994) k negativnímu saldu přirozeného vývoje obyvatelstva. Také čistá migrace⁵ byla v roce 2004 poznamenána negativním saldem. Na české straně je negativní saldo zemřelých a živě narozených vyrovnáno pozitivním saldem migrace. Zejména Ústecký kraj měl v roce 2004 vysoké pozitivní saldo čisté migrace a vykázal tak, jako jediný kraj na české straně programového regionu, přírůstek obyvatelstva.

Upřednostňovanými cíli emigrace jsou na české i saské straně hranice hospodářsky silné regiony. Na saské straně je negativní saldo obzvláště vysoké u osob ve věku mezi 18 až 30 roky, s vyšším zastoupením žen (58 %). Dále dochází k odlivu především osob vyučených a osob s vysokoškolským vzděláním. Velký počet vystěhovalých (73 % osob ve věku mezi 18 až 30 roky) by se rád vrátil zpět v případě, že by v Sasku našli odpovídající pracovní místo s odpovídajícím platovým ohodnocením.

V Česko-saském příhraničním regionu dochází, podobně jako v celé Evropě, ke stárnutí obyvatelstva. Podíl mladistvých⁶ byl v roce 2004 na české straně vyšší (22) než podíl seniorů⁷ (18). V Sasku jsou tyto hodnoty již od roku 1994 obrácené v roce 2004 16: 32. Tomu odpovídá i průměrný věk obyvatelstva v saské části programového regionu, který činí

³ Včetně okresů a měst podporovaných v rámci doložky o flexibilitě.

⁴ Včetně okresů a měst podporovaných v rámci doložky o flexibilitě.

⁵ Čistá migrace je definována jako rozdíl mezi přistěhoválými a vystěhoválými.

⁶ Osoby ve věku do 15 let, s ohledem na 100 osob ve věku mezi 15 a 64 roky.

⁷ Osoby ve věku nad 65 let, s ohledem na 100 osob ve věku mezi 15 a 64 roky.

45 let a je výrazně vyšší než na české straně - 39 let. Prognóza vývoje obyvatelstva vychází jak v Sasku, tak v České republice z rostoucího podílu osob nad 65 let a z nadále klesajícího podílu osob mladších 15 let. S ohledem na další očekávaný růst průměrného věku, zvláště v Sasku, je nutno počítat s dalším snižováním počtu obyvatel. Z důvodu demografického vývoje se v celém programovém regionu snížila potřeba mateřských a základních škol. V regionu existuje stabilní síť základních škol, speciálních škol pro postižené děti, učilišť a odborných škol a také vysokých škol, které se částečně specializovaly na tradiční a nová průmyslová odvětví zastoupená v regionu. Pečovatelská a sociální zařízení a zařízení pro seniory jsou naopak zastoupena nedostatečně a jejich počet by se měl z důvodu očekávaného vývoje ve struktuře obyvatelstva v budoucnosti zvýšit.

Hospodářský rozvoj

Hospodářská výkonnost měřená HDP/osobu a, reálným růstem HDP, vykazují v obou regionech značné rozdíly. Česká strana dosáhla v roce 2002 HDP/os. ve výši 56 % průměru Evropské pětadvacítky (EU-25), zatímco saská strana dosáhla 72 %. Reálný růst HDP na české straně dosáhl v letech 2002 až 2004 průměrného tempa 7,1 %, v Sasku pouze 2,1 %. Růst HDP na české straně pozitivně ovlivnila rostoucí domácí poptávka a s ní spojená nízká úroveň úroků a klesající míra inflace, rostoucí exporty, zejména do Německa (SRN je s 36,2 % nejdůležitějším obchodním partnerem České republiky) a vysoký podíl přímých zahraničních investic (50 % české průmyslové produkce je v dnešní době vytvořeno dceřinými společnostmi zahraničních investorů⁸).⁹ Podíl české části dotačního území na přímých zahraničních investicích dosáhl 11 %.

Pracovní náklady a produktivita práce¹⁰

V roce 2004 činily pracovní náklady za hodinu práce v České republice zhruba 5,85 € Pracovní náklady ve východním Německu, které jsou pod průměrem EU, činí 16,43 €¹¹ a jsou tak bezmála třikrát vyšší než pracovní náklady v České republice. Vyšší pracovní náklady je nutné dát do poměru s rozdílnou roční pracovní dobou jednoho zaměstnance. Zatímco v České republice pracoval v roce 2004 pracovník průměrně 1972 hodin, v Sasku to bylo pouze 1510 hodin.

Sasko vykázalo v roce 2004 produktivitu práce ve výši cca. 73 % západoněmecké úrovně. Celkově je produktivita práce (HDP v SKS za každou odpracovanou hodinu) v Sasku na úrovni 80 % průměru EU-25, produktivita práce v České republice zde činí 46 % průměru EU-25.

Česká republika je nejdůležitějším obchodním partnerem Saska - 19,4 % obchodního objemu v oblasti importu v roce 2005, v oblasti exportu zaujímá Česká republika s 4,5 % sedmé místo. České importy do Saska rostou výrazně od roku 2002 v obráceném směru jen mírným tempem. Vstup saských firem na český trh tak i po odstranění obchodních bariér v návaznosti na rozšíření EU probíhá jen pomalu.

Vývoj a trendy v oblasti zaměstnanosti a nezaměstnanosti

⁸ viz Innovation Relay Centre Saxony (2005), Innovation News.

⁹ viz Česká národní banka (2005), 2004 Přímé zahraniční investice – výroční zpráva.

¹⁰ Neboť nejsou k dispozici data za úroveň NUTS-3 / 2, jsou využívána data úrovně NUTS 1.

¹¹ Pracovní náklady ve starých spolkových zemích činí 26,36 € za hodinu a jsou tak o 60 % vyšší než pracovní náklady ve východním Německu. Pracovník ve starých spolkových zemích pracuje průměrně 1446 hodin za rok.

V Sasku¹² činila míra ekonomické aktivity¹³ v roce 2004 52 %, což odpovídá počtu ekonomicky aktivních ve výši 2.244.100 osob. 79 % ekonomicky aktivních patří do skupiny zaměstnaných¹⁴. Začátek demografické přeměny je možné sledovat zejména na zvýšení počtu ekonomicky neaktivních¹⁵ starších 65 let, který v letech 1999 - 2004 vzrostl o cca. 15 %, zatímco počet osob mladších 15 let se ve stejném období snížil o cca. 22 %. Podíl ekonomicky neaktivních osob starších 65 let a ekonomicky neaktivních mladších 15 let je již 2:1. Podíl samostatně výdělečných osob byl v roce 2004 zhruba 11 % ekonomicky aktivního obyvatelstva

Průměrná míra nezaměstnanosti v roce 2004 v saské části¹⁶ dosáhla úrovně cca. 20 %¹⁷, přičemž velký podíl mají se 44 % dlouhodobě nezaměstnaní. Mezi nezaměstnanými jsou zastoupeni mladiství ve věku do 25 let 11,1 % a osoby starší 55 let 10,6 %. Vysokou míru nezaměstnanosti vykazují zejména okresy Löbau-Zittau (25,5 %), Budyšin (Bautzen) a Aue-Schwarzenberg (21,8 %). Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazuje okres Weißeritz s 16 %.

V české části činil počet ekonomicky aktivních v roce 2004 zhruba 794.400 osob.¹⁸ Z nich bylo v průměru 89 % osob zaměstnaných. Podíl ekonomicky neaktivních mladších 15-ti let je s 22 % vyšší než podíl osob starších 65 let. Průměrný počet nezaměstnaných činí 10 %, z toho je 31 % osob dlouhodobě nezaměstnaných. Zatímco Ústecký kraj vykázal v roce 2004 míru nezaměstnanosti ve výši 14,5 %, byla míra nezaměstnanosti v Karlovarském a Libereckém kraji výrazně nižší (9,4 % Karlovarský a 6,4 % Liberecký). Podíl samostatně výdělečných osob činí v Libereckém kraji 18 %, v Karlovarském kraji 16,5 %. Ústecký kraj má nejnižší míru samostatně výdělečných – 14 %.

Dlouhodobé strukturální potíže regionu se projevují ve zvýšené míře nezaměstnanosti, která překračuje průměrné hodnoty SRN, České republiky i EU-25. Průměrná míra nezaměstnanosti v příhraničním regionu v roce 2004 dosáhla 19,8 %, v Sasku 19,6 %, v SRN 10,3 %, v České republice 8,3 % a v EU-25 9,2 %.

Infrastruktura

Rozšíření EU zvýšilo význam polohy Saska a České republiky jako tranzitních zemí. Kapacita dopravní infrastruktury na české straně je nízká a nevyhovuje rostoucímu objemu osobní a nákladní automobilové dopravy. Hustota českých silnic sice odpovídá hustotě na saské straně, česká strana ale nemá dostatečný počet dálnic. Zejména Karlovarský kraj je rostoucí osobní a zbožíovou přepravou přetížen. Dalším problémem jsou dlouhodobé podcenění údržby, absence obchvatů velkých měst a bodová omezení. Hustota železniční sítě je na české straně vyšší než na saské straně. Železniční síť je však částečně technicky zastaralá a ve špatném stavu. Využití železnice pokleslo společně s poklesem těžby hnědého uhlí, zároveň se prosazuje větší konkurenceschopnost silniční dopravy, což dále vede k přepínání nákladky ze železnice na silnici.

Saská strana disponuje dobře vystavěnou sítí silnic. Podíl dálnic je značně vyšší než na české straně, v celoněmeckém srovnání je však hustota dálniční sítě v Sasku podprůměrná. Mezi

¹² Hodnoty pracovního trhu jsou na saské straně částečně k dispozici za úroveň NUTS-2, částečně za úroveň NUTS-1. Zdroj: Saská statistická ročenka 2005, Zemský statistický úřad Svobodného státu Sasko.

¹³ Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných (pracovní síly) na počtu všech osob starších 15-ti let. (Labour Force).

¹⁴ Za ekonomicky aktivní jsou považovány všechny osoby, které vykonávají činnost za účelem výdělku, nezávisle na výši mzdy a počtu odpracovaných hodin.

¹⁵ Ekonomicky neaktivní jsou osoby mladší 15 let a starší 65 let.

¹⁶ Včetně okresů a měst podporovaných v rámci doložky o flexibilitě.

¹⁷ viz Saská statistická ročenka 2005, Zemský statistický úřad Svobodného státu Sasko.

¹⁸ viz Český statistický úřad (stav 2006).

Drážďany a hranicí s Českou republikou existuje propojení spolkovými silnicemi B 172 a B 170. Tyto dopravní komunikace jsou však pro stávající dopravu nedostačující. Tento nedostatek má být vyrovnán výstavbou dálnice A 17, která na české straně pokračuje dálnicí D 8. Dálnice má být dle plánu zprovozněna v roce 2007. Dostavění dálnice A 17 resp. D 8 znamená další rozšíření evropské silnice E 55 (v současné době vede tato přes silnici B 170), která je jednou z nejdůležitějších současných evropských dopravních tepen ze severní Evropy, přes Berlín, Drážďany a Prahu dále do jižní Evropy. Mezi saskými městy Chemnitz a Plauen a Českou republikou existuje dopravní spojení spolkovými silnicemi B 95, B 174 a B 92. Toto spojení k hraničním přechodům ve východním Sasku je však nedostatečné a v některých případech probíhá pouze přes okresní silnice.

V oblasti veřejné dopravy existuje přeshraniční spolupráce mezi jednotlivými lokálními saskými a českými dopravními spolky ve formě společného účelového svazu. Díky tomu existuje železniční i autobusové dopravní spojení mezi Plauen, Zwickau, Chemnitz, Drážďany, Žitavou a Chebem, Karlovými Vary, Ústím, Prahou a Libercem.

Přeshraniční dopravní infrastruktura vykazuje rozdílnou kvalitu. Celkem existovalo v roce 2004 14 hraničních přechodů pro motorová vozidla, 6 železničních hraničních přechodů, 1 vodní hraniční přechod a 40 hraničních přechodů pro pěší. Aktuálně se stav zvýšil na 19 hraničních přechodů pro motorová vozidla, 7 železničních hraničních přechodů, 1 vodní hraniční přechod a 44 hraničních přechodů pro pěší. Nejlepší situace je v Libereckém kraji. Pro rok 2010 je plánováno celkem 24 hraničních přechodů pro motorová vozidla, v další budoucnosti by hraničních přechodů mělo být 45.^{19 20}

Cestovní ruch²¹

Počet lůžek (na 1000 ob.) je na saské straně s 20 až 40 lůžky nižší než v české části programového regionu, kde počet lůžek dosahuje 60 až 100 na 1000 ob. Na obou stranách hranice tvoří 50 % až 75 % lůžkové kapacity ubytovací možnosti v hotelích a podobných zařízeních. V saské části programového regionu byl v letech 2002 a 2003 zaznamenán rostoucí počet přenocování. V roce 2003 tvořili však jen 6,5 % saských hostů cizinci, na české straně činil podíl cizinců 50 % až 70 % všech hostů. Přeshraniční spolupráce v oblasti propagace celého regionu je v současné době spíše sporadická, každopádně je zde však možné zaznamenat mírně pozitivní vývoj. Například realizuje Turistický spolek Vogtland e.V. společně s českými partnery projekty sloužící společné propagaci regionu, čímž chce nalákat více turistů a poskytnout jim širší nabídku turistických aktivit na obou stranách hranice. Za pomoci odpovídajícím způsobem rozvinuté přeshraniční dopravní infrastruktury by měli návštěvníci jedné země mít možnost bez problémů navštívit i zemi druhou.

Na české straně programového regionu hrají v oblasti cestovního ruchu roli především kraje Liberecký a Karlovarský. Karlovarský kraj je důležitým střediskem lázeňství (nachází se zde 41 % léčebných lázní České republiky) a nabízí i díky horám dobré příležitosti pro zimní sporty. Navíc je zde stále zdokonalována a rozšiřována síť cyklistických stezek. Vývojové potenciály má region zejména v oblasti venkovského cestovního ruchu, který je zatím rozvinut jen podprůměrně. Liberecký kraj je díky množství hradů a pevností a díky výborným příležitostem pro zimní sporty nejdůležitějším regionem v oblasti cestovního ruchu. Je zde zastoupen také nejvyšší podíl lůžkové kapacity. Rozvoj cestovního ruchu je usnadněn vysokým počtem velkých a malých hraničních přechodů. Na druhé straně Ústecký kraj má druhý

¹⁹ viz Ifo Institut pro hospodářský výzkum (2004), Vlivy rozšíření EU na hospodářství a pracovní trh v Sasku, str. 145.

²⁰ viz SMWA (2005), Stanoviště Sasko ve srovnání s ostatními regiony 2005, str. 51.

²¹ viz Eurostat, Statistická ročenka 2005 - regiony; ifo Institut pro hospodářský výzkum, výše uvedená publikace.; SMWA, Aktualizace základních parametrů politiky cestovního ruchu, červen 2004.

nejnižší počet návštěvníků v celé České republice. Ve všech třech krajích tvoří návštěvníci z Německa mezi zahraničními hosty největší skupinu.

Nejvyšší podíl lázeňských center vykazuje Saské Švýcarsko a Vogtlandsko. Intenzita cestovního ruchu ²² byla v roce 2003 v Saském Švýcarsku (873) nejvyšší, následována Vogtlandskem (506) a Drážďany (491). Nejnižší intenzitu bylo možné sledovat v západním Sasku/Zwickau (107) a Chemnitz (154). Důležitý podíl na cestovním ruchu mají jednodenní výlety a jednodenní obchodní cesty.

Životní prostředí

Na české a saské straně dotačního území došlo od roku 1990 k významnému zlepšení všech složek životního složení. Kvalita ovzduší se zlepšila díky pozastavení činnosti a modernizaci technicky zastaralých zařízení a výstavbě moderní techniky. V posledních letech však dochází k nárůstu zatížení oxidy dusíku (NO_x) a prašným aerosolem, zejména v oblasti městských aglomerací.

Zlepšení kvality toků nastalo díky zprovoznění nových nebo opravám stávajících kanalizačních systémů a čističek odpadních vod. Napojení obyvatel na tyto systémy však dosud není plně zajištěno. Vodní toky jsou stále zatíženy nitráty.

Na saské straně se od roku 1995 množství odpadů (odpady z domácností, rozměrné odpady, odpady z veřejných prostranství – zahrad, parků, silnic a chodníků, papír) snížilo. Množství jednotlivě sledovaných odpadů (např. papír, sklo a kovy) rostlo do roku 1999 a poté opět klesalo. Množství bioodpadů rostlo v období od roku 1995 do roku 2004. V roce 2004 skončilo 75 % zbylých odpadů na skládkách. Zbývajících 25 % bylo termicky nebo mechanicko-biologicky zpracováno nebo znovu tříděno. Od 1. června 2005 platí v celé Spolkové republice zákaz skládkování odpadů, které neodpovídají požadavkům Nařízení na skládkování odpadů. Tyto odpady musí být v budoucnosti ještě před skládkováním zpracovány tak, aby nedošlo ke vzniku plynů škodících životnímu prostředí, a aby nebyly zatěžovány podzemní vody v oblasti skládek.

V celé České republice se roční objem odpadu a zvláštního odpadu snížil od roku 1990 o 18 % resp. 55 %. V roce 2001 byly poprvé do českého Zákona o odpadu a obalech implementovány požadavky práva EU a dalších mezinárodních výborů. Současně byl zaveden celorepublikový systém recyklace obalových odpadů. V důsledku této změny byly uzavřeny skládky, které již nesplňovaly stanovené standardy a byly zavedeny poplatky za skládky a další ekonomické instrumenty vedoucí k redukci odpadů. Od roku 2001 je v České republice možno sledovat úbytek v objemu komunálního odpadu. Přesto je objem ostatního odpadu na jednotku HDP stále dvoj- až trojnásobně vyšší než v ostatních zemích EU. Také míra recyklace se pohybuje pod průměrnými hodnotami ostatních zemí - v České republice končí na skládkách zhruba 60 % odpadu. Jako důvod tohoto stavu jsou uváděny nízké poplatky za skládkování.

Podíl lesů činí na české straně příhraničí cca. 41 %, na saské straně tvoří podíl 35 %. Převažují jehličnany, zejména smrky a v určitých regionech také borovice a ostatní odolné dřeviny. Podíl listnatých stromů je nízký. Je nutno konstatovat, že vysoký podíl imisí škodlivých látek způsobil v minulosti značné škody na lesních porostech, které mají vliv na dnešní omezené možnosti využití lesů. Dříve často a hojně prováděná holoseč je jedním z vážných problémů celého regionu.

Volný pohyb a propustnost hranice

Po vstupu České republiky do EU k 1. květnu 2004 existuje všeobecně mezi Saskem a Českou republikou svoboda volného pohybu zboží, kapitálu a osob. Ve vybraných oblastech však došlo k zavedení přechodných období mezi EU, resp. některými členskými zeměmi a nově přistoupivšími zeměmi. Tato omezení vznikla v oblasti volného pohybu osob (do 30.4.2009 s možností prodloužení o 2 roky), volného pohybu kapitálu a volného pohybu služeb i mezi SRN a Českou republikou.

Shrnutí a návrhy řešení

Socioekonomická analýza ukázala, že v oblasti plánování programu musí být zohledněny zejména očekávané demografické změny v programovém regionu. To znamená, že by mělo dojít k přezkoumání jednotlivých opatření ohledně konkrétní potřeby obyvatelstva. Rostoucí počet obyvatel starších 65 let bude vyžadovat rostoucí množství odpovídajících služeb a infrastruktury, například pečovatelských služeb, chráněného bydlení či rozšířenou nabídku pro volný čas vhodnou pro seniory. Na druhé straně dojde ke snížení poptávky po infrastruktuře u osob mladších 15 let. Sem patří zejména mateřské a základní školy. Následkem toho dojde ke snížení atraktivity regionu pro mladé rodiny, což může vést k dalšímu zvýšení podílu seniorů s ohledem na celkovou populaci na saské straně regionu. Při klesající poptávce by měl být kladen důraz na využívání synergických efektů a podporu soukromých iniciativ. Využita může být například stávající dopravní infrastruktura. Dále je možné využít stávající potenciál ekonomicky neaktivních, kteří již z pracovního procesu odešli. Rozvoj infrastruktury by měl v oblastech s rostoucí poptávkou jít ruku v ruce s rozvojem státních služeb. Problémem, zejména pro hospodářství a firmy působící v regionu, je očekávaný nedostatek mladých ekonomicky aktivních osob, které mají vysokou úroveň vzdělání. Tyto osoby budou zřejmě odcházet do hospodářsky silných regionů. Výsledkem pro místní hospodářství je značná konkurenční nevýhoda v oblasti lidských zdrojů. Aby bylo možno tento trend zastavit, mělo by dojít k silnějšímu propojení mezi hospodářstvím a vzdělávacími institucemi a k podpoře česko-saských kooperačních projektů²³ v této oblasti.

Aby bylo možno dát pozitivní impulsy pro hospodářský rozvoj programového regionu, měla by se zlepšit propustnost hranice a dopravní infrastruktura. Zejména na hranici ke Karlovarskému a Ústeckému kraji je propustnost hranice zatím nedostatečná. Aby bylo možno dobře zvládnout budoucí zvýšený objemu osobní a nákladní dopravy, musí být zlepšena dopravní infrastruktura a především dopravní spojení mezi důležitými centry. Dále musí být zjednodušena možnost vstupu na trh pro saské a české MSP, neboť tyto, ve srovnání s velkými podniky, mají výrazně menší možnost k získání trhu, na druhou stranu ale zajišťují značnou část pracovních míst v Sasku a v České republice. Odstraněny by měly být zejména bariéry v oblasti administrativy a měla by být poskytnuta lepší pomoc např. v oblasti přístupu k informacím o trhu a právním poradenství. Zde je možné lépe a efektivněji zapojit stávající instituce na obou stranách hranice, jako např. hospodářské komory, svazy a sdružení z oblasti hospodářství.

Napjatá situace na trhu práce v dotačním území se v souvislosti s demografickými specifiky v budoucnosti jen těžko zlepší. Posílení konkurenceschopnosti firem z regionu, realizace a zlepšení infrastruktury a využití společného potenciálu v rámci oboustranného získávání trhu může pomoci vzniku společného trhu práce. V současnosti jsou tomuto cíli ještě stanoveny hranice, hlavně díky stávajícím přechodným obdobím, zejména v oblasti volného pohybu osob a svobody usazování. Aby bylo možné využít potenciál a synergické efekty společného

²³

Například kooperace mezi saskými a českými firmami a vzdělávacími zařízeními, větší nabídka kurzů českého jazyka, zprostředkování vědomostí o českém hospodářském regionu, atd. – toto by mohlo všeobecně zlepšit vzdělanost mládeže v regionu a snížit její zájem se z regionu odstěhovat.

trhu pro stávající hospodářské subjekty, je nutné, vedle výše uvedených zákonných omezení, odstranit i další zmíněné překážky vstupu na trh.

2.2 SWOT – Analýza

Hospodářství

Strengths / Silné stránky	Weaknesses / Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Silný růst exportů z České republiky do Saska – dobrá penetrace saského trhu českými firmami • Existence Kontaktních center pro česko-saskou hospodářskou spolupráci, jejichž nositeli jsou Obchodní a průmyslové komory v Sasku a hospodářské komory v České republice • Spolupráce mezi firmami působícími ve stejném odvětví či stejném hospodářském oboru (např. textilní a oděvní průmysl), též v oblasti vzdělávání pracovních sil • Vznik a rozvoj sítí podporujících přeshraniční spolupráci v oblasti marketingu, nákupu, výzkumu a vývoje 	<ul style="list-style-type: none"> • Relativně nízká životní úroveň v české části programového regionu (HDP/ob. činí 56 % průměru EU-25) • Relativně nízká hospodářská výkonnost v Sasku (růst reálného HDP v průměru 2,1 %) • Velmi nízká produktivita práce v České republice (46 % střední hodnoty EU-25) – velké regionální rozdíly v oblasti výroby zboží a poskytování služeb • Nadprůměrně vysoká míra nezaměstnanosti v Sasku (více než dvojnásobek střední hodnoty EU-25) • Velké rozdíly ve mzdách v Sasku a v České republice • Nedostatečně rozvinutá infrastruktura pro přenos poznatků VaV do praxe, inovačních a technologických center
Opportunities / Šance	Threats / Rizika
<ul style="list-style-type: none"> • Další odbourání obchodních bariér díky vstupu ČR do EU a tvorbě společného trhu • vytvoření sítí spolupráce • konvergence ve výkonnosti mezi českými a saskými společnostmi • Odstranění bariér vstupu na trh (administrativa, právo, atd.) zejména pro MSP a v důsledku toho podpora vzájemné penetrace trhu 	<ul style="list-style-type: none"> • Další snížení počtu obyvatel v práceschopném věku a celkové stárnutí obyvatelstva v Sasku • Rostoucí konkurenční tlak z ČR zejména v jihozápadním Sasku, díky velkému podílu pracovníěintenzivní výroby a existujícímu velkému rozdílu ve mzdách

Cestovní ruch

Strengths / Silné stránky	Weaknesses / Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká hustota turistických lůžek (na 1000 ob.) / vysoký podíl turistů z ciziny na české straně programového regionu • Tradiční lázeňské a odpočinkové regiony především v české části programového regionu v Karlovarském kraji • Možnosti pro zimní sport a cyklistiku v Krušných horách a Libereckém kraji / horolezectví a zimní sporty např. v Saském Švýcarsku • Kulturní centra s velkou kulturní nabídkou • Dobrá dosažitelnost díky velkému počtu velkých a malých hraničních přechodů v Libereckém kraji • Bohaté kulturní a historické dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká hustota turistických lůžek (na 1000 ob.) v Sasku • Sporadická spolupráce v oblasti propagace cestovního ruchu v celém programovém regionu • Velmi málo společných přeshraničních nabídek v oblasti cestovního ruchu • Velice malá specializace na určité oblasti cestovního ruchu na saské straně • Špatné napojení na celostátní a mezinárodní leteckou dopravu • Nedostatečná propagace, nedostatečný nadregionální marketing • V saské části programového regionu velký podíl krátkodobých pobytů a málo zahraničních hostů (6,5 %), což svědčí o nedostatečné marketingové prezentaci Sasku • Velké rozdíly v cenách v obou zemích vedou ke zvýšenému konkurenčnímu tlaku na saské straně
Opportunities / Šance	Threats / Rizika
<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní a kulturní potenciál pro rozvoj venkovského cestovního ruchu • Rozšíření a fokus jednotlivých saských oblastí na jejich regionální dominanty ve spojení se znovuoobením lokálních tradic • Rozšíření saské turistické značky „To jste ještě neviděli“ i do příhraničních oblastí České republiky • Lepší vzájemná propagace nabídek v oblasti cestovního ruchu a to i nadregionálně • Výstavba přeshraničních cyklistických stezek a doprovodné infrastruktury a dopravních možností s cílem zlepšit transfer hostů mezi oběma regiony 	<ul style="list-style-type: none"> • Zostření konkurence z důvodu rozdílných cen v saských a českých turistických regionech při srovnatelné nabízené kvalitě • Pravicově extremistické a xenofobní tendence v regionu Saské Švýcarsko

doprava

Strengths / Silné stránky	Weaknesses / Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Hustá železniční síť, zejména v české části programového regionu Dobře vystavěná silniční síť v saské části / hustá silniční síť v převážné části regionu Výhodná geografická poloha na E55 mezi severní a jižní Evropou (přes Berlín, Drážďany, Prahu) Relativně dobrá přeshraniční infrastruktura v oblasti VD 	<ul style="list-style-type: none"> Nízká hustota hlavních silnic / rychlostních silnic v české části programového regionu Rozdílné napojení na nadregionální dopravu / leteckou dopravu Špatný stav dopravního spojení při vysokém objemu dopravy, nedostačující a chybějící obchvaty měst na české straně Zastaralé technické zařízení a nádraží na české straně Na saské straně nízký podíl železničních sítí, které umožňují provoz vysokorychlostních vlaků Spolková silnice B170 a železniční spojení mezi Drážďany a Prahou jsou přetíženy nákladní a zbožíovou dopravou Podprůměrně rozvinutá dopravní infrastruktura mezi saskou hranicí a Karlovarským a Ústeckým krajem / přetížení stávající hraniční infrastruktury díky příliš velkému objemu nákladní a zbožíové dopravy a další obchodní dopravy
Opportunities / Šance	Threats / Rizika
<ul style="list-style-type: none"> Rychlé dokončení dálnice A17 / D8 (E55) Rozšíření stávající přeshraniční infrastruktury Výstavba důležitých hlavních dopravních tahů pro tranzitní dopravu, výstavba obchvatů v blízkosti měst Silnější využití železnice pro nákladní dopravu Rozšíření stávajících spojení pro VD (železnice a autobus) a zkrácení dopravních intervalů pro flexibilní využití veřejných dopravních prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> Další přetížení stávající dopravní infrastruktury v důsledku zvýšeného objemu přepravy po rozšíření EU Další překládání osobní a nákladní dopravy z železnice na silnici

životní prostředí

Strengths / Silné stránky	Weaknesses / Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Liberecký kraj patří mezi regiony s nejméně zatíženým životním prostředím v České republice, zejména v oblasti kvality ovzduší Všeobecně došlo v Sasku a v České republice v 90.-tých letech k silné redukci znečištění ovzduší Pozitivní vývoj kvality saských toků Od roku 1995 pokles ročního objemu odpadů z domácností a veřejných prostranství v Sasku Silné snížení množství odpadů v ČR od roku 1995 (částečně o 55 %) / další snížení objemu komunálních odpadů po zavedení recyklačního systému v roce 2001 Mírné zlepšení kvality českých toků / snížení koncentrace škodlivin díky provozu kanalizačních systémů a čistíren odpadních vod Od roku 1990 zlepšení stavu saských lesních ploch Chráněná krajinná území v okolí lázeňských center v Karlovarském kraji Velké chráněné krajinné oblasti na severovýchodě Ústeckého kraje 60 % plochy Libereckého kraje jsou vodní chráněné plochy / region je charakteristický bohatým spektrem ekosystémů a velkými chráněnými krajinnými oblastmi 	<ul style="list-style-type: none"> Silně znečištěné životní prostředí v Ústeckém kraji, zejména kvůli růstu průmyslu v posledních desetiletích, výrobě energií z hnědého uhlí a rozrůstajícímu se chemickému průmyslu Od roku 1999 další nárůst emisí oxidů dusíku, prachu a oxidu uhelnatého především v důsledku rostoucího objemu automobilové dopravy Silný vliv jemného prachu na kvalitu vzduchu zejména ve velkých městech Od roku 2004 opět rostoucí zatížení srážkových vod v saské části programového regionu Jen malé zlepšení v oblasti zatížení podzemních vod v Sasku Nedostatečná ochrana proti povodním V České republice dlouhodobě vysoký podíl odpadů končících na skládkách / podíl recyklace značně pod hodnotami ostatních zemí EU Převážná část českých toků je hodnocena jako "znečištěná" resp. "silně znečištěná" Ve východní části saského programového regionu ještě velký podíl (25 %) značně poškozených lesních ploch Vysoký podíl neobhospodařovaných ploch v české části programového regionu (17 až 35 % celkové plochy) Velké části venkova v Karlovarském kraji zničeny těžbou hnědého uhlí
Opportunities / Šance	Threats / Rizika
<ul style="list-style-type: none"> Další zlepšení kvality ovzduší díky trvajícím opatřením jako např. odstavení a modernizace technicky zastaralých průmyslových zařízení a využití alternativních zdrojů energie, zlepšení dopravní infrastruktury a přeložení nákladní dopravy na železnici Opatření v oblasti ochrany před povodněmi na obou stranách hranice Zavedení zákazu skládkování v SRN v polovině roku 2005 se pozitivně projevuje na množství odpadu na skládkách v Sasku Zlepšení kvality toků v ČR díky zprovoznění dalších čističek odpadních vod a díky kooperaci se saskými zájmovými sdruženími v oblasti odpadních vod (u společných řek) 	<ul style="list-style-type: none"> Pokračování stávajícího trendu rostoucího zatížení ovzduší z důvodu rostoucí automobilové dopravy zejména v saské části programového regionu Růst zatížení ozonem díky rostoucí industrializaci Díky nadále nízkým poplatkům za skládkování nedojde v české části programového regionu ke zvýšení podílů recyklovaných odpadů

lidské zdroje, vzdělání a kvalifikace, kulturní rozvoj

Strengths / Silné stránky	Weaknesses / Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Konstantní počet obyvatel v české části programového regionu Ústecký kraj zaznamenává růst počtu obyvatel Pozitivní změny v ochotě ke vzdělávání v Sasku / rostoucí počet maturantů a vysokoškoláků Rostoucí zájem o studium na gymnáziích a středních školách v české části regionu Binacionální gymnázium v Pirně umožňuje německým a českým žákům složit maturitu uznávanou v obou zemích Velký počet kulturních zařízení, akcí a festivalů, částečně s dlouhou tradicí Specifické tradice v obou částech programového regionu 	<ul style="list-style-type: none"> Klesající počet obyvatel v Sasku / klesající počet ekonomicky aktivních díky odlivu obyvatel a nízké porodnosti Zhoršující se infrastruktura ve vzdělávání v Sasku a v České republice (zavírání škol atd.) Postupující stárnutí obyvatelstva, jak v Sasku, tak v České republice Silný odliv mladých žen ve srovnání s odlivem mladých mužů Silný odliv osob s odborným a vysokoškolským vzděláním Silná redukce odborných škol s technickou specializací v ČR Úroveň vzdělání v příhraničních regionech ČR horší než průměr ČR Nedostatečně rozšířené znalosti a povědomí o kulturních aktivitách a kontaktech
Opportunities / Šance	Threats / Rizika
<ul style="list-style-type: none"> Nárůst počtu obyvatel díky přistěhovalectví do atraktivních center Přeshraniční uznávání odborné kvalifikace a přeshraniční spolupráce vzdělávacích zařízení zvyšuje potenciál pro zaměstnavatele Zapojení důchodců do oblasti sociálních služeb Společné přeshraniční využití vzdělávacích zařízení, mateřských škol, pečovatelských zařízení, zařízení pro seniory a tím využití synergických efektů a společné zvládání demografických změn Přeshraniční podpora spolupráce mezi vzdělávacími zařízeními a hospodářstvím za účelem rozšíření nabídek ve vzdělávání pro mladé pracovní síly a regionální firmy Vznik a rozvoj trvalých partnerství v oblasti společných kulturních akcí a konceptů 	<ul style="list-style-type: none"> Rostoucí podíl osob starších 65 let a dále klesající podíl osob mladších 15 let na celkovém počtu obyvatel je očekáván jak v Sasku, tak v ČR V celém programovém regionu je očekáván další pokles počtu obyvatel Zesílený odliv z hospodářsky slabých a odlehlých regionů

bezpečnost

Strengths / Silné stránky	Weaknesses / Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Systémy a instrumenty k zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku existují a dobře fungují v rámci celého programového regionu • Kooperace mezi bezpečnostními orgány / společná ochrana hranice Spolkovou ochranou hranice a českou Cizineckou a celní policií • Spolupráce a výměna informací mezi saskými a českými policejními orgány, zejména v oblasti boje proti přeshraniční kriminalitě • Kontaktní místa pro bezprostřední kooperaci s českou policií na saské straně, ve kterých pracují také policisté se znalostmi českého jazyka / pravidelná výměna informací a zkušeností na hraničních pracovištích • Saská požární vozidla a požárníci zasahují i na české straně hranice / přeshraniční vzdělávání a cvičení dobrovolných hasičů • Přeshraniční spolupráce v oblasti záchranných složek / vzájemná informovanost o akcích a událostech v příhraničí / česko-německý hasičský slovník 	<ul style="list-style-type: none"> • V rámci silniční kriminality v Sasku je možné pozorovat rostoucí podíl trestných činů poškození věci a násilných trestných činů • Podíl drobné kriminality na české straně roste, především kapesní krádeže • Rozdílné standardy v oblasti vzdělání a vybavení bezpečnostních složek
Opportunities / Šance	Threats / Rizika
<ul style="list-style-type: none"> • Další pokles krádeží v důsledku zlepšení bezpečnostně-technického vybavení a zvýšení pozornosti u obyvatelstva v oblasti ochranných opatření – např. realizace projektů v oblasti prevence jako je "sousedská výpomoc", udělení plakety za bezpečnost a bezpečnostně-technické poradenství prostřednictvím saské policie • Přeshraniční spolupráce mezi policií a právním systémem v EU • Zintenzivnění spolupráce za účelem předcházení přeshraničním dopravním nehodám • Užší spolupráce ochranných složek při zamezování, potírání a stíhání zvláště významných přestupků, při trestných činech a větších škodách, jako např. přírodní či ekologické katastrofy • Pořízení nové techniky LKA Sasko, která má být využívána při vydírání, únosech, zajištění rukojmí, teroristických útocích a jiné násilné trestné činnosti, zejména s přeshraničním charakterem • Plánované rozšíření česko-německého hasičského slovníku o odborné výrazy z oblasti ochrany před katastrofami a záchranářství / jazykové kurzy pro německé a české složky 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoký podíl kriminality ve městech • Jazykové bariéry při společných záchranných akcích omezují bezproblémovou spolupráci záchranných složek

SWOT kooperace a komunikace

Strengths / Silné stránky	Weaknesses / Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Kooperace mezi saskými a českými obcemi a městy Dobrá komunikace díky přeshraničním telekomunikačním sítím 	<ul style="list-style-type: none"> Jazyková bariéra jako překážka přeshraničních kontaktů, v Sasku nízký počet obyvatel se znalostí českého jazyka Nedostatečná výměna informací a komunikace mezi německými a českými novináři se odráží v nedostatečné informovanosti obyvatelstva Podprůměrné vybavení a přístup k informačním a komunikačním sítím, zejména k internetu, na české straně Málo přeshraničních kontaktů mezi saskými a českými obyvateli a firmami / kvůli předsudkům částečně negativní vzájemný postoj
Opportunities / Šance	Threats / Rizika
<ul style="list-style-type: none"> Zvýšení stavu informovanosti obyvatelstva médií a zlepšení vzájemné ochoty ke kooperaci Růst úrovně povědomí o možnostech podpory a lepší využívání podpory Změna image příhraničních regionů Vznik dalších partnerství mezi saskými a českými městy 	<ul style="list-style-type: none"> Malá informovanost o mechanismech EU a o rozšíření EU vede k odporu obyvatelstva k těmto aparátům Trvající jazykové bariéry Nedostatečný zájem o vzájemné poznávání se mezi obyvatelstvem

2.3 *Bilance realizace Iniciativy Společenství INTERREG III A v letech 2000-2006 v sasko-českém pohraničí*

V rámci Iniciativy společenství INTERREG III A v sasko-českém pohraničí dosáhl do konce roku 2005 celkový počet realizovaných či již dokončených projektů v programu Iniciativy Společenství INTERREG III A Česká republika - Svobodný stát Sasko na 1.309. Rozdělení projektů na priority a opatření bylo následující:

Obr.15 INTERREG III A (Sasko – Česko)

Priorita/rok	2001	2002	2003	2004	2005	celkem
G hospodářský rozvoj j	0	14	14	11	32	71
H Infrastruktura a doprava	1	8	15	11	23	58
I Rozvoj území a živ. prostředí	1	21	115	282	94	513
J Lidské zdroje	10	183	156	122	188	659
Y akce Společenství pro pohraničí	-	0	5	3	-	8
Celkem	12	226	305	429	337	1309

Zdroj: Program INTERREG III A Česká republika – Svobodný stát Sasko Roční prováděcí zpráva 2005

Celkově lze konstatovat, že nadřazený cíl zlepšeného přeshraničního rozvoje a posílení příhraničí byl zvláštní měrou podporován realizací podpořených záměrů. Při pohledu na dosažení cílů v měřítku systému indikátorů je však nápadné, že dosud dosažené hodnoty

významně zaostávají za hodnotami cílovými. Příčinou je fakt, že stanovení systému cílů vycházelo z očekávání, které odráželo ve všech částech přesně realitu. Tato skutečnost by měla být zohledněna proto, aby při hodnocení realizace programu na základě systému indikátorů nevznikl neoprávněně pokřivený obraz.

Realizace projektů na principu předfinancování představovala pro nositele projektů mimořádný problém. Jinak byl zájem nositelů projektů o příspěvky na přímé přeshraniční setkávání občanů a institucí je trvale vysoký.

Vztaženo na cílové hodnoty, stanovené v Programu Iniciativy Společenství Interreg III A, lze od realizace schválených projektů očekávat pro celý program pozitivní efekty. Trvale vysoký byl zájem nositelů projektů o dotace pro přímé přeshraniční setkávání občanů a institucí jasně dokazuje především velký počet projektů v rámci priority J „Lidské zdroje a sítě“, které jsou většinou realizovány v rámci Fondu malých projektů INTERREG III A.

Převážná část projektů INTERREG III A vykazovala jednoznačný přeshraniční charakter. Tato pozitivní skutečnost hovoří pro zachování zavedených kritérií, zajišťujících kvalitu a procesu výběru projektů INTERREG III A.

Kapitola 3   Strategie přeshraniční spolupráce

3.1   *Stanovení cílů a strategie*

Výsledky socio-ekonomické analýzy společného pohraničí ukazují deficity a rozvojové potenciály tohoto území. Společná strategie přeshraniční spolupráce tak stojí v úzké souvislosti s postupným srůstáním sousedících zemí České republiky a Svobodného státu Sasko. Všeobecná nařízení a prováděcí nařízení ERDF popisují možnosti podpory přeshraniční spolupráce, s jejíž pomocí je možno realizovat strategické cílové představy. S ohledem na stoupající propojení v česko-saském pohraničí stále nabývá na významu odbourání dosud existujících strukturálních disparit a obecně zlepšení životních podmínek. Tím se rovněž zvyší i ekonomické příležitosti pro celé pohraničí.

Program přeshraniční spolupráce se zvláštní měrou staví výzvě zvýšení konkurenceschopnosti a kvality života v pohraničí, kdy cíleně podporuje přeshraniční spolupráci pro perspektivní strukturální sblížení dotčených regionů na obou stranách hranice

Nadřazený cíl dalšího rozvoje česko-saského pohraničí je společný, perspektivní ekonomický a životní prostor, zvýšení konkurenceschopnosti pohraničí v evropském kontextu a trvalé zlepšení životních podmínek obyvatel. Z analýzy silných a slabých stránek, šancí (příležitostí) a rizik (ohrožení) vyplynulo, že dotčené pohraničí vykazuje ve zkoumaných oblastech významné rozvojové možnosti. Většina slabých stránek vyplývá z nevyužití existujících potenciálů. Strategie je proto zacílena na systematické využití latentních potenciálů prostřednictvím efektivní přeshraniční spolupráce pro posílení ekonomiky a konkurenceschopnosti, růst blahobytu a podporu evropské integrace na místní úrovni. Obě části pohraničí mají spolu srůstat na základě principů trvalé udržitelnosti.

Přitom je nutno dbát na následující strategické cíle a klíčové faktory na úrovni Společného programového dokumentu Česká republika - Svobodný stát Sasko.

- Harmonizace rámcových podmínek a odbourávání polohou způsobených nevýhod prostřednictvím srůstání pohraničí:

- Zlepšení ekonomické struktury, urychlení restrukturalizace, harmonizace hospodářské síly, posílení transferu technologií a inovací, zvýšení atraktivity území pro investory prostřednictvím zlepšení podmínek stanovišť,
- Zlepšení základní dopravní, technické a další infrastruktury,
- Posílení trvale udržitelného územního rozvoje,
- Snížení zátěže životního prostředí, odstranění ekologických škod, rekultivace zatížených oblastí,
- Zlepšení situace ve vzdělávání a zaměstnanosti,
- Rozvoj lidských zdrojů a posílení endogenních potenciálů pohraničí,
- Stabilizace obyvatelstva v pohraničí.

- Posílení přeshraničních vztahů v každé strukturální oblasti:

- Zlepšení přeshraniční hospodářské kooperace
- Redukce bariér a lepší propojení v přeshraniční dopravě
- Zlepšení přeshraniční situace životního prostředí, ochrany přírody a péče o krajinu
- Zlepšení přeshraniční společenské a kulturní spolupráce pro zvýšení atraktivity území
- Vytvoření přeshraniční sítě pro kooperaci a komunikaci s ohledem na posílení regionální identity na obou stranách hranice,

Shora uvedené efekty mohou nastat pouze v případě zajištění kvality jednotlivých přeshraničních záměrů.

Realizace společné strategie v rámci programu přeshraniční spolupráce se bude orientovat dle následujících zásad :

Realizace dotačního programu musí být neustále koordinována s evropskými a národními dotačními politikami. Na obou stranách probíhá koordinace a synchronizace priorit s prioritami jednotlivých strukturálních fondů. Tímto způsobem spolupůsobí v rámci integrované regionální politiky strukturální fondy a opatření podpory na státní a regionální úrovni.

Disponibilní prostředky programu budou s ohledem na jejich omezený rozsah soustředěny na takové priority, při jejichž realizaci je znatelný zřetelný rozvojový impuls pro pohraničí.

Pro realizaci programu přeshraniční spolupráce je nutno v následujících letech důsledně posílit společné přeshraniční struktury a procesy výběru projektů, hodnocení projektů a realizace projektů. Po intenzivní fázi učení se a praktické modifikace procedur mají vzniknout plně harmonizované systémy pro realizaci programu přeshraniční spolupráce.

3.2 Popis prioritních os

Na základě dohody mezi účastníky na saské a české straně hranice byly zvoleny celkem tři prioritní osy, které vykazují dlouhodobě potřebu podpory a zároveň také umožňují rozvoj přeshraniční spolupráce. Jako tři základní priority česko-saského pohraničí byly zvoleny:

- **Rozvoj společenských rámcových podmínek v dotační oblasti**

- **Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu**
- **Zlepšení situace přírody a životního prostředí**

1. Rozvoj společenských rámcových podmínek v dotační oblasti

Rozvoj společenských rámcových podmínek v dotační oblasti slouží naplňování strategických cílů do té míry, že zlepšením a výstavbou potřebné infrastruktury a spoluprací v územním plánování a územním rozvoji vzniknou předpoklady pro navazování nebo rozšiřování přeshraničních kontaktů. Mimo to by měl být využit stávající potenciál pro rozvoj společenských aktérů v příhraniční oblasti díky aktivitám v oblastech lidských zdrojů, sociokulturního rozvoje a partnerské spolupráce.

Kooperativní zlepšení a rozvoj infrastruktury dle poptávky a kooperací v oblasti regionálního plánování a rozvoje

V této oblasti opatření má být podporován rozvoj přeshraniční infrastruktury dle poptávky a kooperace v oblasti regionálního plánování a rozvoje.

Dopravní infrastruktura

Klade si za cíl zajistit dopravní infrastrukturu, přizpůsobenou potřebám programového území. Cílenými investičními záměry má dojít ke zvýšení propustnosti pohraničí a k napojení regionu na důležité přeshraniční dopravní osy. Mají být rovněž zohledněny potřeby přeshraniční osobní veřejné dopravy. S ohledem na nadregionální dosažitelnost pohraničí hraje důležitou roli propojení dopravců.

Informační a komunikační sítě

Za účelem zlepšení přeshraniční komunikace mají být efektivně rozvíjeny a organizovány přístupy k informačním a komunikačním sítím. Jde o rozvoj elektronických rozhraní pro výměnu dat, o podporu společných internetových aplikací a rozvoj a instalaci společných databází jako informačních struktur, včetně nutného technického propojení. Takto vytvořená, případně vylepšená informační struktura má být mimo jiné využita pro projekty z oblasti vědy, umění a kultury.

Sociální infrastruktura

Ve smyslu sociální udržitelnosti podporuje opatření aktivity v oblasti sociálních věcí při zvláštním zohlednění změny struktur a funkčnosti z důvodů demografického vývoje v pohraničí.

Regionální plánování / regionální rozvoj

Účelem je zlepšení přeshraniční spolupráce v oblasti regionálního plánování / regionálního rozvoje. Snahou při tom má být rozvoj území na obou stranách státní hranice v integrující se region. Podporou funkčních propojení v pohraničí má dojít k urychlení rozvoje společných přeshraničních regionálních územních plánů.

Kooperativní opatření v oblasti lidských zdrojů, sociokulturního rozvoje a partnerské spolupráce

V rámci tohoto opatření mají být rozvíjeny lidské zdroje jako společný potenciál pohraničí.

Vzdělání a kvalifikace

V rámci podpory koherentních, obsáhlých strategií pro celoživotní vzdělávání s zvláštním zřetelem na dovednosti, poptávané znalostní ekonomikou má být podporována spolupráce v oblasti školských projektů. Přeshraniční kooperace vysokých škol, stálá výměna a transfer know – how na rozhraní mezi hospodářstvím a společností získává v kontextu lisabonské strategie a Bolognského procesu díky evropské perspektivě (například evropský vysokoškolský a vzdělávací prostor) na dalším významu. Na tomto pozadí mají pokračovat vysokoškolská opatření programového období INTERREG IIIA a prostřednictvím podnětů ke společnému rozvoji společných studijních programů případně odpovídajících učebních či studijních materiálů specificky doplnit.

Sociální věci

Zde se předpokládá specifická pomoc pro osoby s postižením za účelem jejich integrace a zajištění rovnosti šancí. Pro podporu tolerance a otevřenosti mladých jsou právě příhraniční regiony predestinovány. Mladí lidé se mají brzy dostat do kontaktu s mladými lidmi ze sousedních zemí. Efektivní spolupráce v této oblasti zajistí rovněž odbourávání předsudků proti lidem z jiných zemí.

Umění a kultura

Aktivitami v této oblasti má být dosaženo intenzifikace přeshraniční kulturní výměny a tím silnější identifikace obyvatelstva se společným pohraničím. Na pozadí této skutečnosti má být na jedné straně rozvíjena přeshraniční spolupráce muzeí, divadel, galerií, kulturní činnosti a pracovníků kultury. Předmětem podpory jsou opatření na podporu muzeální práce, současného umění a kultury případně recepce umění a kultury v oblastech dramatického umění, hudby, výtvarného umění, literatury, filmu a sociokultury. Opatření k revitalizaci zachování uměleckých a kulturních objektů přeshraničního významu má rovněž přispět k dosažení tohoto cíle.

Spolupráce

Vytvoření společného kooperačního prostoru vyžaduje lepší přeshraniční koordinaci mezi lokálními a regionálními aktéry. Významná je zde výměna informací a propojení aktérů. Přímé osobní kontakty ve všech oblastech veřejného i soukromého života mají mimořádný význam pro přeshraniční spolupráci. Z těchto důvodů má být v tomto opatření podporována partnerská spolupráce lokálních a regionálních aktérů a euroregionální projektová práce.

Kooperace v oblasti bezpečnosti, záchranných služeb a ochrany proti katastrofám

Vytvoření společného kooperačního prostoru vyžaduje lepší přeshraniční koordinaci mezi lokálními a regionálními aktéry. Významná je zde výměna informací a propojení aktérů. Podporována má být především spolupráce v oblasti prevence a boje proti kriminalitě včetně vhodných opatření pro zlepšení pocitu bezpečí v území programu. To platí především pro opatření v pohraničí, majících vztah k bezpečnostní problematice po vstupu ČR do Schengenského systému.

Dále mají být podporována opatření, sloužící k dalšímu rozvoji přeshraniční spolupráce v oblasti bezpečnosti, záchranných služeb a ochrany proti katastrofám.

2. Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu

Tato priorita slouží zejména vyrovnání rámcových podmínek k odbourání strukturálních a hospodářských rozdílů, stejně jako ke zlepšení všeobecných životních podmínek. K naplnění tohoto cíle bude podporována přeshraniční hospodářská spolupráce a struktury k podpoře transferu know-how. Mimo to získá klíčovou roli rozvoj cestovního ruchu.

Hospodářství

Hlavním cílem je vytvoření přeshraničního ekonomického prostoru pro zlepšení rozvojových možností hospodářské sféry. Za tímto účelem mají být intenzivně využívány existující ekonomické potenciály pohraničních oblastí. Podpoře podnikatelské iniciativy má sloužit vývoj odpovídajících kooperací a sítí. Pestrou kooperací hospodářství a aplikované vědy má být podporován trvalý teritoriální rozvoj v česko – saském pohraničí. To zahrnuje rovněž společné využití zařízení pro rozvoj výzkumu a technologií. Cílem je aktivizace a zlepšení transferu technologií mezi poskytovateli (jako jsou university, odborné vysoké školy, mimouniverzitní výzkumná zařízení) a uživateli technologií (především MSP) prostřednictvím systému technologického poradenství, zprostředkování technologií a komplexní péče (technologická centra).

Specifické cíle:

- Vytvoření a zajištění pracovních míst
- Vytváření investičních pobídek
- Zlepšení doprovodné ekonomické infrastruktury
- Podpora výkonnosti podniků, především malých a středních podniků
- Podpora vytváření hospodářských kooperací

Cestovní ruch

V případě cestovního ruchu se jedná o vytvoření přeshraničního turistického a rekreačního prostoru prostřednictvím lepšího rozvoje potenciálů cestovního ruchu. V česko-saském pohraničí existuje řada možností pro rekreaci, volnočasovou a turistickou dopravu, které je nutno udržet a dále rozvíjet. Pro vytvoření společného přeshraničního regionu cestovního ruchu je nutno tyto nabídky propojit a společně nabízet na trhu. Tím je možno umístit česko-saské pohraničí jako turistický region na trhu lépe. Paralelně s rozvojem potenciálů cestovního ruchu je zapotřebí zlepšit kvalitu s tím spojených služeb, neboť nároky návštěvníků stále stoupají. Propojením, společným uplatněním nabídky cestovního ruchu na trhu má vzniknout přeshraniční turistický a rekreační region, který bude moci získat na mezinárodním trhu lepší pozici. Dále má dojít ke zvýšení propagace pohraničí jako regionu cestovního ruchu. Podporou investičních záměrů v oblasti cestovního ruchu se přispěje k regionálně-ekonomické stabilizaci především v oblastech, v nichž jsou odpovídající potenciály k dispozici.

Specifické cíle

- Kvalitativní zlepšení úrovně turistické infrastruktury v pohraničí
- Zvýšení atraktivity lokalit
- Zlepšení vytíženosti turistických zařízení

- Podpora vytváření a zajištění pracovních příležitostí
- Podpora společných marketingových strategií v oblasti cestovního ruchu
- Vývoj a prodej nových přeshraničních projektů cestovního ruchu
- Propojení nabídky cestovního ruchu prostřednictvím kooperací

3. Zlepšení situace přírody a životního prostředí

Hlavním cílem této prioritní osy je zlepšení situace přírody a životního prostředí. Specifické cíle jednotlivých oblastí životního prostředí mohou ve své komplexnosti přispět ke snížení ekologické zátěže a rizik. Prostřednictvím přeshraniční ochrany přírodě blízkých nebo dochovaných životních prostorů je podporováno úsilí o snížení ekologických zátěží a zajištění trvale udržitelný rozvoj pohraničí.

Opatření v oblasti ochrany klimatu, ochrany přírody, péče o krajinu a odpadového hospodářství

Toto opatření má aktivně přispět ke snížení ekologických zátěží a ekologických rizik a ke zlepšení kvality ochrany životního prostředí a tím podpořit trvale udržitelný a ekologický rozvoj v česko – saském pohraničí. Kromě záměrů v oblasti technické infrastruktury, protipovodňové ochrany, ochrany přírody, lesa a krajiny jsou zde zahrnuty rovněž aktivity v oblasti klimatické ochrany / obnovitelných zdrojů energií, zhodnocování odpadů, reliktních zátěží a ekologického managementu při zohlednění požadavků směrnic EU z oblasti životního prostředí. Kromě toho je nutno ve smyslu myšlenky trvale udržitelného rozvoje podporovat aktivity k posílení ekologického povědomí a senzibilizaci veřejnosti pro trvale udržitelné hospodaření s přírodními zdroji.

Opatření v oblasti protipovodňové ochrany, vodního hospodářství a vodních staveb

Aktivity v této oblasti mají aktivně přispět ke snížení ekologických zátěží a ekologických rizik a ke zlepšení kvality ochrany životního prostředí a tím podpořit trvale udržitelný a ekologický rozvoj v česko – saském pohraničí. Zachování a zlepšení všech součástí životního prostředí je nutno zajistit záměry v oblasti technické infrastruktury, především v oblasti zásobování vodou a odvádění odpadních vod, protipovodňové ochrany a zlepšení jakosti vody.

3.3 Společný fond malých projektů

Fond malých projektů Interreg III A byl hodnocen v předchozím období 2000-2006 velmi kladně.⁴² Fond přispíval především k projektům people to people, tedy setkávání, identifikace s prostorem. V programu přeshraniční spolupráce 2007-2013 se bude jednat o malé projekty až do výše příspěvku 20.000 EUR.. Hlavním úkolem bude opět posílení identifikace obyvatelstva se společným pohraničím, spolupráce obyvatel.

Projekty Společného fondu malých projektů programu přeshraniční spolupráce budou podporovat oblasti:

- Podnikatelská kooperace a cestovní ruch;
- Životní prostředí, ochrana přírody a péče o krajinu;
- Vzdělávání, věda, kvalifikace, zaměstnávání a zastoupení zaměstnanců;

⁴² srv. Ifs: Evaluaace role euroregionů v sasko-českém přhraničí a hodnocení FMP INTERREG III A

- Setkávání občanů, umění, kultura, sport, náboženství, zdraví a sociální záležitosti, dobročinnost a charitativní iniciativy;
- Bezpečnost (hasiči, záchranné služby a ochrana před katastrofami, na policejní záležitosti se podpora ze SFMP nevztahuje s výjimkou úkolů městské policie nebo úkolů nižších složek policie na úrovni NUTS III s přeshraničním charakterem

Udělení dotace bude poskytnuto následujícím projektům, které podporují rozvoj přeshraniční spolupráce:

- Organizace a realizace seminářů, konferencí a informačních akcí,
- Představení, soutěže a setkávání,
- Sběr informací a tvorba informačních systémů pro společný příhraniční prostor
- Skupinové výměnné projekty,
- Vzdělávací moduly včetně zlepšení jazykových kompetencí (pouze jazykové kurzy nebudou podporovány)
- Projekty práce s veřejností při současné realizaci vícejazyčnosti

Druh a výše podpory

Dotace jsou vypláceny jako nevratné příspěvky na podporu projektů v rámci podílového financování nebo ve vhodných případech financování pevné částky.

Financování tvoří zpravidla 85% způsobilých nákladů. Příspěvek může činit až 90% způsobilých nákladů, když projekt způsobí zvláštní přeshraniční efekt. Přitom bude zohledněno, zda projekt splní více než dvě z kritérií:

- Projekt je společně plánován s partnerem ze sousední země
- Projekt je společně realizován s partnerem ze sousední země
- Projekt je společně financován s partnerem ze sousední země
- V projektu pracuje společný personál.

Horní hranice podpory na jeden projekt, který je realizován v rámci SFMP, je 20.000 Euro. Základem jsou celkové způsobilé náklady, tzn. výdaje podléhají principům hospodárnosti. Náklady musí být nutné k realizaci projektu a podle nařízení o způsobilosti výdajů (nařízení číslo..... EU KOM) musí být nákladem způsobilým. Celkové způsobilé náklady nesmí překročit hranici 40.000 € Projekty, u nichž jsou celkové způsobilé náklady nižší než 1.500 €, budou povolovány jen ve výjimečných případech.

3.4 Technická pomoc

Technická pomoc má přispět k zajištění a posílení efektivnosti programu. Tyto akce jsou, mimo jiné, nutné pro zajištění úspěšné realizace programu a efektivního využití prostředků EU prostřednictvím účinného monitoringu a kontroly.

Podpořeny mají být především výdaje v souvislosti s přípravou, výběrem, posuzováním a monitoringem intervence a operací a dále výdaje na zasedání monitorovacích výborů programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko. Kromě toho je Technická pomoc určena na výdaje spojené s audity a kontrolami operací na místě.

Zvláštní význam má posílení společných, přeshraničních grémií a průhledného výběru projektů a procesů pro zajištění skutečně rovnoprávného zapojení obou stran česko – saského pohraničí a výběru skutečně přeshraničních záměrů pro podporu.

Prostředky Technické pomoci budou vydávány především pro plnění následujících úkolů :

- Spolufinancování struktur a procedur pro realizaci programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko
- Opatření k přípravě, výběru, posuzování, monitoringu a interního hodnocení operací, které mají být podpořeny
- Výdaje na přípravu a realizaci zasedání monitorovacích výborů
- Zajištění auditů a kontrol operací na místě, řízení efektivního využití prostředků
- Aktivita v oblasti monitoringu a evaluace programu (systém zpráv včetně sběru dat, studií, analýz, posudků, rozvojových koncepcí);
- Překladatelské práce a tlumočnické výkony
- Podpora aktivit k poradenství a informovanosti veřejnosti o programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko

3.5 Soulad s národními politikami

Dle všeobecných nařízení ERDF nezastupují prostředky na přeshraniční spolupráci veřejné strukturální výdaje nebo výdaje stejné povahy. K nasazení prostředků programu přeshraniční spolupráce tak dochází ve smyslu „doplňkovosti“ s cílem zabránění vytěsnění využívání jiných dotačních nástrojů v dotačním území.

V České republice proběhne realizace podpory programu přeshraniční spolupráce v souladu s národními politikami, především s Národním strategickým referenčním rámcem ČR (NSRR) a Programy rozvoje kraje relevantních území NUTS III (Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec). Tato koherence umožní využití národně financovaných regionálních fondů ke kofinancování programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko.

3.6 Koherence s politikami Společenství

Podpora programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko bude realizována v souladu s politikami Společenství. V rámci plánování programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko, jeho realizace, monitoringu a hodnocení budou dodrženy princip komplementarity s ostatními Cíli. Efektivita

podpory prostřednictvím programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko je realizována za pomoci úzké koordinace Strukturálních fondů s evropskými a národními politikami, úzké koordinace jednotlivých Strukturálních fondů navzájem, regionalizací podpory ze Strukturálních fondů a integrativní podporou projektů a opatření. Jako Řídící orgán programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko je ve Svobodném státě Sasko v Monitorovacím výboru Cíle 3 zastoupeno Saské ministerstvo hospodářství a práce. To je současně členem meziresortní pracovní skupiny pro Strukturální fondy, v níž jsou nadresortně projednávány aktuální otázky, související s pomocí ze Strukturálních fondů. Spolu s úzkou spoluprací se Řídícím orgánem pro tento program je tak zajištěna koordinace v rámci Cíle 3.

V České republice bylo pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj, aby vykonávalo funkci Národního orgánu, který koordinuje efektivní přípravu, implementaci a monitoring programu. Možnému překrývání opatření bude zabráněno mechanismy, detailně popsány v „programovém dodatku“. Vymezení v zásadě vyplývá z předepsaného přeshraničního efektu. Příspěvky, poskytnuté v souladu s pravidlem *de-minimis* budou poskytnuty teprve po přezkoumání, zda celková suma případně obdržených příspěvků dle pravidla *de-minimis* nepřekročila v relevantní době tří let částku. Při realizaci operací budou dodržovány předpisy Evropské komise pro kumulování příspěvků nejružnějšího účelového určení v rámci pravidel, vydaných stejnou úrovní nebo různými úrovněmi (národní, regionální nebo místní úroveň). Řídící orgán a národní orgány zajistí v rámci realizace programu kontrolu dodržování ustanovení EU o hospodářské soutěži. Bude zaveden vhodný kontrolní a informační mechanismus, který je popsán v kapitole 5.

§ Trvale udržitelný rozvoj

Ve všech dílčích oblastech podpory z programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko je věnována pozornost principu trvale udržitelného rozvoje a jeho třem rozměrům, ekonomice, ekologii a sociální oblasti. Zohlednění principu trvale udržitelného rozvoje není zajištěno pouze zakotvením tohoto principu na programové úrovni, ale rovněž jeho zapojením jako trvalého kritéria pro výběr projektů a monitoring a hodnocení programu.

§ Rovnost šancí mužů a žen

Politika rovných šancí je významným průřezovým úkolem, který bude odpovídat v rámci podpory programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko specifickým potřebám žen.

- zajistit, aby ženám byl umožněn přístup k opatřením politiky zaměstnanosti v rozsahu odpovídajícímu jejich podílu na počtu nezaměstnaných
- aby negativní motivační účinky, tam kde budou identifikovány v daňových systémech a v systémech odměňování, byly odstraněny z důvodu jejich negativního vlivu na podíl žen na výdělku
- věnovat mimořádnou pozornost překážkám, které stojí ženám v cestě při zakládání podniků a osamostatnění se
- zajistit, aby ženy mohly pozitivně využít flexibilních forem organizace práce
- Při výběru projektů programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko bude zohledněna a respektována rovnost šancí, sledována a hodnocena ve všech prioritách programu.

§ Veřejné zakázky

Operace kofinancované z programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko, budou dbát nařízení Společenství, platných pro udělování veřejných zakázek. Při zadávání zakázek na dodávky a výkony jsou ve Svobodném státě Sasko používány kromě příslušných evropských

směrnic i předpisy Spolkové republiky Německo o udělování veřejných zakázek a další směrnice spolkových zemí. To platí rovněž pro všechny příjemce pomoci, spolu s rozhodnutím o poskytnutí příspěvku získávají rovněž povinnost, dodržet rovněž evropská a národní pravidla veřejných soutěží. V České republice je udělování veřejných zakázek v současné době upraveno Zákonem, o veřejných zakázkách. Veškeré veřejné zakázky, přidělované v rámci programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko budou zadávány dle národní legislativy, harmonizované ze směrnicemi EU.

§ Životní prostředí

Projekty financované z programu přeshraniční spolupráce ČR-Sasko zohledňují cíle a zásady ekologického rozvoje. Zohledněna přitom budou další politiky Společenství pro silnější integraci požadavků ochrany životního prostředí.

Kapitola 4

Monitorovací a hodnotící indikátory

1. Rozvoj společenských rámcových podmínek v dotační oblasti

1.1. Kooperativní zlepšení a rozvoj infrastruktury dle poptávky a kooperací v oblasti regionálního plánování a rozvoje

Oblast podpory	ukazatel	Ukazatel	Jedn.
1.1	Vstup	Vynaložená finanční alokace	
	Výstup	Počet projektů v oblasti rozvoje infrastruktury	počet
		Počet projektů v oblasti hraničních přechodů	počet
		Počet projektů na společná opatření ke strukturním a funkčním změnám z důvodu demografických změn v příhraničním prostoru	počet
	Výsledek	Délka cest které budou nově vystavěny nebo rozšířeny díky podpoře	[m]
		Počet nově vystavěných hraničních přechodů	počet
		Počet zařízení podílejících se na opatřeních ke strukturním změnám	počet
	Dopad	Zkvalitnění infrastruktury v dotačním území	

1.2. Kooperativní opatření v oblasti lidských zdrojů, sociokulturního rozvoje a partnerské spolupráce

	ukazatel	Ukazatel	Jedn.
1.2	Vstup	Vynaložená finanční alokace	EUR
	Výstup	Počet projektů na podporu opatření v oblasti muzeí, současného umění a kultury, přijímání umění a kultury	Počet
		Počet projektů na vytváření základů a podpory iniciativ v oblasti přeshraničního vzdělávání a kvalifikace v souvislosti s hospodářstvím a společností	Počet
	Výsledek	Počet institucí, které se zúčastní projektů	počet
		Počet postižených osob a mladistvých, kteří se zúčastní projektu	počet
	Dopad	Zvýšení počtu návštěvníků v důsledku realizovaných aktivit	Počet

1.3 Kooperace v oblasti bezpečnosti, záchranných služeb a ochrany proti katastrofám

	ukazatel	Ukazatel	Jedn.
1.3	Vstup	Vynaložená finanční alokace	EUR
	Výstup	Počet projektů v oblasti bezpečnosti	Počet
		Počet projektů v oblasti záchranných služeb	Počet
		Počet projektů zaměřených na ochranu před katastrofami	Počet
		Počet projektů v oblasti obchodu	Počet
	Výsledek	Plocha ochranných opatření proti katastrofám	m ²

2 Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu

2.1 Hospodářství

	ukazatel	Ukazatel	Jedn.
2.1	Vstup	Vynaložená finanční alokace	
	Výstup	Počet projektů na podporu kooperačních sítí vědy a výzkumu, rozvoje a transferu technologií	
	Výsledek	Počet zařízení, které se budou podílet na projektech podpory kooperačních sítí vědy a výzkumu, rozvoje a transferu technologií	
	Dopad	Zkvalitnění meziregionální spolupráce	

2.2. Cestovní ruch

	ukazatel	Ukazatel	Jedn.
2.2	Vstup	Vynaložená finanční alokace	
	Výstup	Počet projektů spolupráce při investičních opatřeních v oblasti infrastruktury cestovního ruchu	
	Výsledek	Délka vystavěných nebo rozšířených turistických cest a cyklostezek	[m]
	Dopad	Zvýšení počtu návštěvníků v důsledku realizovaných aktivit	

3 Zlepšení situace životního prostředí, ochrany přírody a péče o krajinu

3.1 Opatření v oblasti ochrany klimatu, ochrany přírody, péče o krajinu a odpadového hospodářství

	ukazatel	Ukazatel	Jedn.
3.1	Vstup	Vynaložená finanční alokace	
	Výstup	Počet projektů zaměřených na zlepšení ochranných služeb	
		Počet projektů zaměřených na environmentální osvětu veřejnosti (vzdělávací a prevenční akce)	
		Počet projektů zaměřených na ekologii	
	Výsledek	Plocha vybudovaných nebo rekonstruovaných ochranných opatření	
		Počet obyvatel chráněných opatřeními proti lesním požárům a dalším rizikům	
		Počet realizovaných vzdělávacích a prevenčních akcí	
	Dopad	Počet obyvatel bezprostředně ovlivněných zlepšením kvality životního prostředí	

3.2 Opatření v oblasti protipovodňové ochrany, vodního hospodářství a vodních staveb

	ukazatel	Ukazatel	Jedn.
3	Vstup	Vynaložená finanční alokace	
		Počet projektů zaměřených na zacházení s odpadními vodami	
		Počet projektů zásobování pitnou vodou	
		Počet projektů k ochraně povrchových vod	
	Výsledek	Plocha vybudovaných nebo rekonstruovaných ochranných opatření	
		Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním	
		Počet obyvatel chráněných opatřeními proti lesním požárům a dalším	

		rizikům	
	Dopad	Počet obyvatel bezprostředně ovlivněných zlepšením kvality životního prostředí	

Fond malých projektů

	ukazatel	Ukazatel	Jedn.
	Vstup	Vynaložená finanční alokace	
	Výstup	Počet projektů	
		Počet účastníků	
		Počet projektů na podporu MSP	
	Výsledek	Počet administrovaných projektů	
	Dopad	Počet realizovaných malých projektů	

Kapitola 5 Struktury a postup realizace programu

Zásadně spočívá implementace společných správních struktur pro výběr projektů a pro monitoring a hodnocení programu přeshraniční spolupráce na principech kooperace a partnerství. Z tohoto důvodu zohledňují společné správní struktury a procesy pro česko-saský program specifika obou národních stran. Respektují politická a administrativní specifika obou zemí a rozdílnost kompetencí na státní a regionální úrovni.

Nadřazeným společným cílem všech partnerů, pověřených implementací česko - saského Programového dokumentu je zajištění plynulého a efektivního pokračování programu prostřednictvím koordinovaného a pragmatického postupu při vytváření modifikovaných struktur. Při maximálním zachování již funkčních struktur a za současného respektování nové legislativy ES jde o co nejrychlejší přenesení nutných úprav do praxe tak, aby byly včas vytvořeny podklady pro využití disponibilních finančních prostředků.

5.1 Uspořádání na úrovni řízení programu

1. Správní struktury

V souladu s čl. 14 Nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, byla pro řízení a provádění programu vytvořena společná organizační struktura. Jejími nosnými články jsou :

- Řídící orgán programu
- Certifikační orgán programu
- společný auditní orgán programu

Dalšími subjekty zapojenými v implementační struktuře programu jsou

- kontrolní orgány dle čl. 16 (1) Nařízení o ERDF
- společný technický sekretariát
- zprostředkující subjekty, na něž jsou delegovány vybrané úkoly

Na základě ustanovení dle čl. 62 Nařízení Rady o všeobecných ustanoveních ke strukturálním fondům byl zřízen společný Monitorovací výbor programu.

Detailní rozdělení úkolů a uspořádání vztahů vymezením zodpovědnosti mezi Řídící orgán, Národní orgán, Certifikační orgán, společný auditní orgán, Společný technický sekretariát a všechna další místa je definováno v Řídícím a kontrolním systému. Národní kompetence v rámci vnitřních vztahů programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko jsou definovány v bilaterálních dohodách, které rovněž řeší veškeré otázky spojené se zárukami.

Řídící orgán

Ve smyslu čl. 58 (a) Nařízení (ES) Všeobecného nařízení bylo při Saském státním ministerstvu hospodářství a práce (Svobodný stát Sasko) zřízen Řídící orgán. Řídící orgán nese celkovou zodpovědnost za účinnou a řádnou realizaci, monitoring a hodnocení programu. V těchto záležitostech je přímou kontaktní osobou pro Evropskou komisi.

V souladu s popisem funkcí dle čl. 59 Všeobecného nařízení, bude **Řídící orgán zodpovědný zejména za:**

- zajištění výběru projektů v souladu se schválenými procedurami a pravidly pro tento výběr popsány dokumentací programu,
- Ověřování vydání potvrzení o správnosti využití prostředků a shody s národními pravidly a pravidly Společenství v rámci jednotlivých projektů ze strany určených kontrolních orgánů (čl. 15 Nař. o ERDF)
- ustavení a provozování monitorovacího systému pro sběr a uchování elektronických dat o projektech a jejich implementaci za účelem finančního řízení, monitoringu, kontroly, auditů a evaluací
- zajištění provádění evaluací programu v souladu s čl. 45 Všeobecného nařízení
- nastavení procedur pro zajištění uchování dokumentů, zejména pro potřeby auditů, v souladu s čl. 88. Všeobecného nařízení
- Zajištění nezbytných podkladů pro provádění certifikace Certifikačním orgánem
- Zajištění podmínek pro fungování a činnost Společného monitorovacího výboru
- Vypracování a po schválení JMC zaslání EK roční a závěrečné zprávy o implementaci
- Zajištění publicity

Součinnost při provádění těchto činností mu bude zajištěna ze strany českého Ministerstva pro místní rozvoj jako Národního orgánu programu.

Část svých kompetencí daných zejména čl. 59 deleguje na základě příslušných dohod Řídící orgán na příslušné zprostředkující subjekty.

Příslušné kompetence jsou popsány v Řídícím a kontrolním systému. Pro vymezení zodpovědnosti v rámci vnitřních vztahů programu přeshraniční spolupráce Svobodný stát Sasko – Česká republika jsou národní kompetence kromě toho definovány v bilaterálních dohodách. Současně jsou řešeny veškeré otázky spojené se zárukami.

Obr.19   **Přehled – Řídící orgán**

Svobodný stát Sasko	Česká republika
Řídící orgán	

<p>Saské státní ministerstvo hospodářství a práce Wilhel-Buck-Straße 2 D-01097 Dresden Telefon: +49-(0)351 / 564 8360 Telefax: +49-(0)351 / 564 8306</p>
Národní orgán
<p>Ministerstvo pro místní rozvoj Staroměstské nám. 6 110 15 Praha 1 Telefon: +420 2 2486 1398 Telefax: +420 2 2486 1415</p>

Řídící orgán a Národní orgán je podporován Společným technickým sekretariátem. Náklady, spojené se zajišťováním úkolů Řídícího orgánu budou na základě čl. 44, odst.1 všeobecného nařízení kofinancovány v rámci Technické pomoci programu z prostředků ERDF.

Certifikační orgán

Ve smyslu čl. 58 (b) Všeobecného nařízení bylo při Saském státním ministerstvu hospodářství a práce (Svobodný stát Sasko) zřízen Certifikační orgán. Plní veškeré funkce finanční realizace programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko.

V souladu s popisem funkcí dle čl. 60 Všeobecného nařízení, bude tento zodpovědný zejména za:

- Vypracování a zaslání do EK žádostí o platbu společně s výkazy výdajů a ověření správnosti výkazu výdajů,
- Ověření úplnosti a správnosti informace ze strany Řídícího orgánu o provedených kontrolách ve vztahu k výdajům zahrnutým do výkazu výdajů
- Zohlednění auditů prováděných přímo auditním orgánem nebo v jeho zodpovědnosti v procesu certifikace výsledků
- Uchování účetních záznamů o výdajích předložených EK v elektronické podobě
- Zajištění nakládání s neoprávněně využitými prostředky dle čl. 60 (f)
- Vyplácení prostředků jednotlivým Vedoucím příjemcům
- Vedení společného účtu pro prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj určené pro program
- Zajištění navrácení prostředků od vedoucího příjemce jako výsledek nesrovnalostí

Obr.20 Přehled – Certifikační orgán

Svobodný stát Sasko	Česká republika
Certifikační orgán	

Saské státní ministerstvo hospodářství a práce, ref. Rozpočet
Wilhelm-Buck-Straße 2
D-01097 Dresden
Telefon: +49-(0)351 / 564 8120
Telefax: +49-(0)351 / 564
e-mail: gzs-ir3a@smwa.sachsen.de

Auditní orgán programu

Členské státy, které se zúčastní operačního programu v rámci cíle Evropská územní spolupráce, musí na základě čl. 58 (c) Všeobecného nařízení jmenovat společný auditní orgán, který se bude nacházet v členském státě řídicího orgánu. Auditnímu orgánu může napomáhat skupina auditorů skládající se ze zástupců každého členského státu, jenž je do operačního programu zapojen. Skupina auditorů musí být vytvořena nejpozději do tří měsíců od přijetí rozhodnutí o schválení operačního programu. Skupina auditorů vypracuje svůj vlastní jednací řád a skupině předsedá auditní orgán operačního programu. Auditní orgán, pokud tak členské státy jednomyslně rozhodnou, může plnit povinnosti auditního orgánu na celém území pokrytém programem přímo, aniž by byla vytvořena skupina auditorů. Zajištění kontrolní činnosti musí být přesně stanoveno v právním aktu o poskytnutí prostředků Hlavnímu partnerovi (Lead partnerovi) a také musí být v tomto aktu stanoveno jakým způsobem dojde k navrácení nebo vymáhání finančních prostředků v případě jejich nesprávného použití. I toto musí být ve smlouvě výrazně podchyceno.

Obr.21 Přehled – Auditní orgán

Svobodný stát Sasko	Česká republika
Auditní orgán	
Saské státní ministerstvo financí Carolaplatz 1 01097 Dresden Tel: +49 351 564-0	

Kontrolní orgány

Pro potřebu zajištění správnosti využití prostředků a shody s národními pravidly a pravidly Společenství v rámci jednotlivých projektů ze strany určených kontrolních orgánů (čl. 15 Nař. o ERDF) byly na obou stranách hranice ustaveny kontrolní orgány. Na české straně je Ministerstvem pro místní rozvoj svěřen výkon role kontrolního orgánu na zprostředkující subjekt - Centrum pro regionální rozvoj ČR.

Společný technický sekretariát - Joint Technical Secretariat (JTS)

Řídicí orgán pověří pro svojí operativní podporu funkcí Společného technického sekretariátu po dohodě s oběma národními orgány odbornou a administrativně vhodnou institucí. Tato společná instituce má své sídlo v Drážďanech.

Společný technický sekretariát přejímá následující činnosti :

Management:

§ Aktivní akvizice žádostí nositelů projektů ve spolupráci s dotčenými odbornými orgány a pravidelné informování Monitorovacího výboru o stavu akvizice

- § Radí a informuje žadatele o specifické dokumentaci projektů a procesech v rámci programu
- § Oficiálně přijímá projektové žádosti
- § Vypracovává podklady k jednotlivým projektům pro obsahovou a finančně – technickou přípravu pro rozhodnutí Monitorovacího výboru;
- § Řídí postup hodnocení projektu a rozhodnutí o něm
- § Připravuje, realizuje a zpracovává výsledky zasedání Monitorovacího výboru
- § Zajišťuje vícejazyčnou realizaci programu – realizuje překlady.

Monitoring:

- § Poskytuje podporu při zpracovávání změn programu;
- § Koncepce, instalace a péče o centrální datový systém pro generování všech statistických dat potřebných pro podávání zpráv;
- § Dozírá nad pokrokem na úrovni realizace programu;
- § Připravuje roční prováděcí zprávy a závěrečnou zprávu;
- § Připravuje, realizuje a zpracovává zasedání Monitorovacího výboru
- § Zajišťuje vícejazyčnou realizaci programu – realizuje překlady.
- § Organizuje evaluace

Ostatní, různé

- § Práce s veřejností – realizace Komunikačního akčního plánu

Obr.22 Přehled - Společný technický sekretariát

Svobodný stát Sasko	Česká republika
Společný technický sekretariát	
Saská banka pro výstavbu (Sächsische Aufbaubank – Förderbank) Pirnaische Str. 9 D- 01069 Dresden Telefon: +49-(0)351 / 4910 1860 Telefax: +49-(0)351 / 4910 1870 e-mail: Ulrike.Grosse@sab.sachsen.de	

Pro intensifikaci výměny informací mezi českými a německými partnery a pro zajištění naplnění zásady partnerství a rovnoprávnosti budou ve Společném technickém sekretariátu činní čeští a němečtí kolegové. Takto důsledně zajištěnou dvoujazyčností bude zjednodušen přeshraniční management programu. Kompetence a modality spolupůsobení se všemi zodpovědnými subjekty budou popsány v Řídícím a kontrolním systému. Kromě toho budou definovány v bilaterálních dohodách. Náklady vzniklé činností Společného technického sekretariátu budou dle čl. 44, odst. 1 všeobecného nařízení kofinancovány v rámci Technické pomoci programu z prostředků ERDF.

Zprostředkující subjekty (IB)

Dále uvedené orgány (zprostředkující subjekty, IB ve smyslu článku 58(2) všeobecného nařízení Komise) převezmou odpovědnost za operativní řízení programu na úrovni projektů (s výjimkou projektů týkajících se technické pomoci na úrovni Monitorovacího orgánu a JTS):

SASKO	Česká republika
Saská banka pro výstavbu – Sächsische Aufbaubank – Förderbank (SAB)	Ministerstvo pro místní rozvoj Staroměstské náměstí 6, 110 00 Praha 1
Odborné resorty	a 1. Krajský úřad Libereckého kraje, Krajský úřad Ústeckého kraje, Krajský úřad Karlovarského kraje, společně s 2. Centrum pro regionální rozvoj ČR (CRR ČR) ve funkci implementačního orgánu MMR. A) a) Krajský úřad Libereckého kraje U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec b) Krajský úřad Ústeckého kraje Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem c) Krajský úřad Karlovarského kraje Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary B) Centrum pro regionální rozvoj ČR, Vinohradská 46, 120 41 Praha 2

Uvedené orgány nesou odpovědnost zejména za:

- § regionální poradenství a poradenskou činnost pro strany požadující pomoc ve věci cílů programu a podmínek stanovených pro pomoc z programu přeshraniční spolupráce Česká republika - Sasko;
- § příjem projektových žádostí;
- § hodnocení projektových žádostí⁴⁶;
- § kontrola finančních výkazů a zpráv o projektech, které jsou příjemci podpory povinni předkládat (ve věci dodržování podmínek stanovených ve smlouvě o financování z fondů ERDF a předaných dokladů o uznatelných výdajích a veškeré další podpory, které se projektu dostalo), s potvrzením o správnosti finančních výkazů z hlediska obsahu a souladu s účetními pravidly;
- § žádosti o platbu prostředků ERDF ze strany Certifikačního orgánu příjemcům, a žádosti o jejich případnou refundaci;
- § předávání zpráv do Centrálního monitorovacího systému.

3 Správní postupy

Koordinace spolupůsobení zúčastněných subjektů

Zodpovědnost za koordinaci jednotlivých subjektů, které se aktivně podílejí na realizaci programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko, náleží Řídicímu

⁴⁶ Do výše popsaného procesu implementace programu vycházejícího z principu kontinuity dělby rolí, zasáhla v nedávné době Evropská komise svými vyjádřeními při různých příležitostech (na Monitorovacích výborech INTERREG IIIA apod.) a konečně i zasláním osobního dopisu (e-mailu) ředitelky DG Regio pro Cíl 3 Elizabeth Helander, ve kterém vyjadřuje zásadní nesouhlas se záměrem zřizovat pro programy přeshraniční spolupráce Zprostředkující subjekty. Současně s předkládaným popisem implementace programu, s ohledem na potřebu finálního souhlasu ze strany EK, je tak připravována kompromisní varianta modelu implementace, ke které by bylo přistoupeno v přípravě jednoznačně zamítavého stanoviska EK k existenci Zprostředkujících subjektů.

Tato varianta je založena na nahrazení Zprostředkujících subjektů tzv. regionálními experty (v souladu se stanoviskem EK). Tito experti, osoby delegované kraji, by se účastnili hodnocení projektů ve stejném duchu a rozsahu, jako nynější Zprostředkující subjekty, ovšem formální zodpovědnost by náležela Společnému technickému sekretariátu (JTS). Současně by jednotlivým krajům zůstaly role v oblasti poskytování informací, konzultací a práce se žadateli a samozřejmě účast na Monitorovacích výborech.

orgánu a / nebo Společnému technickému sekretariátu. Detaily spolupůsobení subjektů zapojených do realizace programu budou popsány v Řídícím a kontrolním systému. Detailní uspořádání spolupráce všech kompetentních orgánů ve společném území programu budou definovány v rámci bilaterálních dohod. Národní realizační struktury v České republice a ve Svobodném státě Sasko budou implementovány v souladu s národní legislativou.

Koordinace plateb na programové úrovni

Žádosti o platby budou podávány společným Certifikačním orgánem na Evropskou Komisi, DG Regio.

Finanční prostředky budou poukazovány Evropskou Komisí na hlavní pokladnu Svobodného státu Sasko na účet:

Číslo účtu : 850 015 14

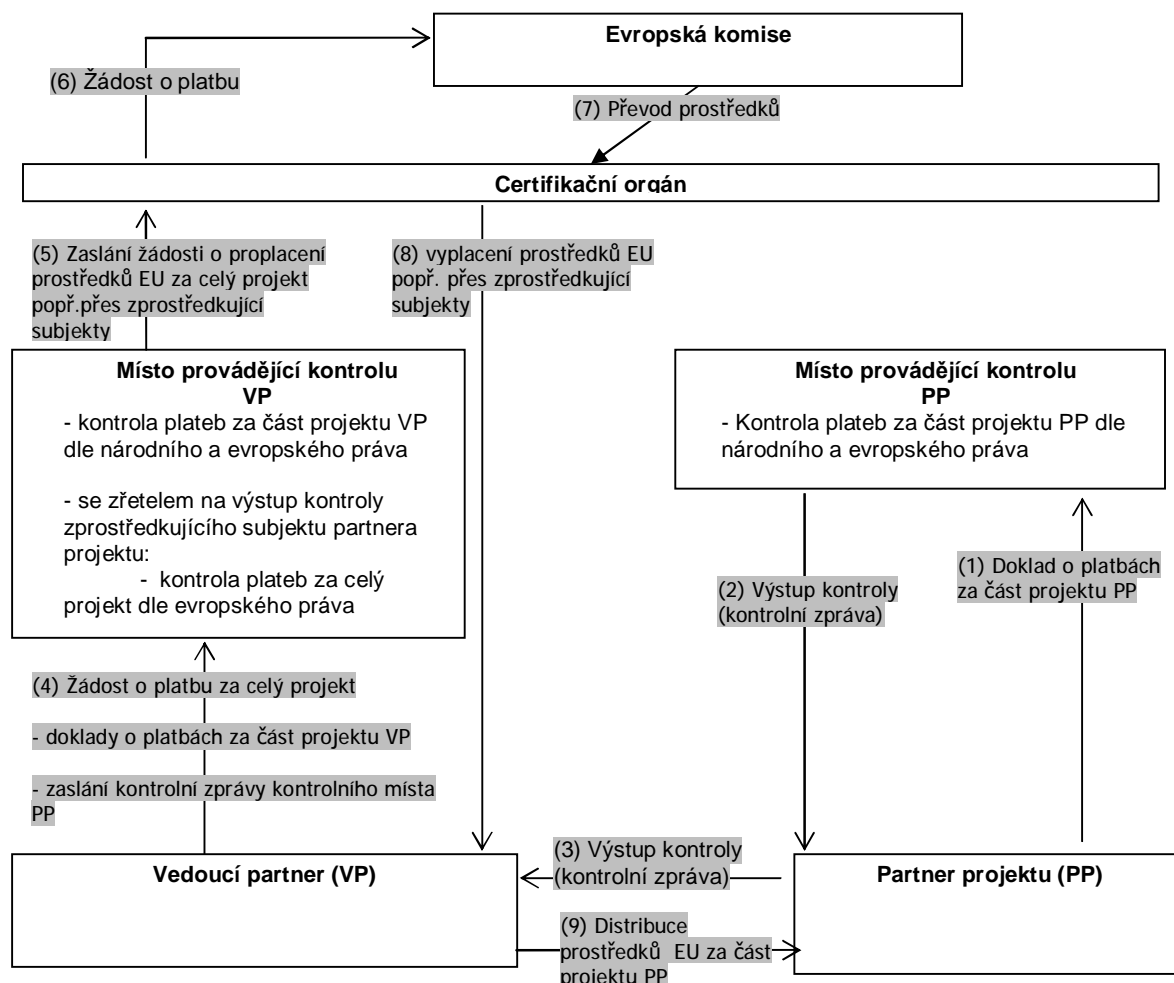
BLZ (obdoba směrového kódu banky v ČR - pozn. překladatele): 850 000 00

v Ústřední zemské bance v Drážďanech.

Žádosti o platbu spočívají na certifikovaných osvědčeních výdajů s údaji o jednotlivých operacích, která byla vypracována zprostředkujícími subjekty. Podporované projekty musí být realizovány a ukončeny nejpozději do 31.12.2015. Členskými státy náleží plná zodpovědnost za řádné využití prostředků Strukturálních fondů a za vhodná kontrolní opatření odpovídajícími audity. Na základě čl. 70 Všeobecného nařízení je nutno implementovat odpovídající Řídící a kontrolní systém

Obr.23 Přehled - Finanční toky

Finanční toky programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Sasko

Legenda: Finanční toky prostředků

Vedoucí partner podá na základě doložených, skutečně realizovaných výdajů, požadavek na platbu na odpovídající místo provádějící kontrolu vedoucího partnera. Ve stejný okamžik také projektový partner podá na základě doložených, skutečně realizovaných výdajů, požadavek na platbu na odpovídající místo provádějící kontrolu partnera projektu. Místem provádějícím kontrolu je zpravidla Centrum pro regionální rozvoj (ČR), případně Saská banka pro výstavbu (SAB).

Místo provádějící kontrolu partnera projektu přezkoumá požadavek partnera projektu na platbu dle národního a evropského práva a předá partnerovi projektu kontrolní zprávu. Ten dále předá tuto kontrolní zprávu vedoucímu partnerovi.

Vedoucí partner vystaví za celý projekt žádost o platbu a předloží ho místu provádějící kontrolu vedoucího partnera. Součástí této žádosti jsou doklady o platbách za část projektu vedoucího partnera, která zahrnuje kontrolní zprávu za vedoucího partnera a kontrolní zpráva místa provádějící kontrolu partnera projektu. Na základě zahrnutí kontrolní zprávy místa provádějící kontrolu partnera projektu prověří místo provádějící kontrolu vedoucího partnera

platby za celý projekt dle evropského práva. Na základě výsledků kontroly schválí místo provádějící kontrolu vedoucího partnera platbu a požaduje prostředky ERDF za celý projekt na Certifikačním orgánu.

Na základě čl.14 nařízení o ERDF převede Certifikační orgán prostředky ERDF v zásadě na vedoucího partnera. Dle čl.20 nařízení o ERDF předá vedoucí partner prostředky ERDF dále svému projektovému partnerovi.

Popsaný postup platí výlučně pro prostředky ERDF.

Požadavky na platbu prostředků ERDF jsou podávány Certifikačním orgánem Evropské komisi. Požadavky na platbu vycházejí ze skutečně realizovaných výdajů, doložených vedoucím partnerem a projektovým partnerem a hlášených prostřednictvím požadavků na platbu místům provádějící kontrolu vedoucího partnera a projektového partnera. Odůvodněnost požadavků na platbu je přezkoumána a potvrzena příslušným místem provádějícím kontrolu.

Výkaz výdajů pro Evropskou komisi vypracují na saské straně zúčastněné ministerstvo dle své věcné příslušnosti; na české straně zpracuje výkaz výdajů za Českou republiku Ministerstvo financí.

5.2. *Uspořádání na úrovni řízení projektu*

5.2.1. *Gremium zodpovědné za výběr projektů*

Monitorovací výbor (MC)

MC byl zřízen v souladu s ustanoveními článku 62 všeobecného nařízení Rady, a bude dále vykonávat své úkoly ve shodě s ustanoveními článku 64 citovaného nařízení.

O složení MC bude rozhodnuto podle ustanovení článku 63 všeobecného nařízení Rady ve spolupráci členského státu s Řídícím orgánem. MC stanoví svá vlastní procedurální pravidla.

Podle článku 64 všeobecného nařízení Rady nese MC odpovědnost za následující úkoly:

- posoudí a schválí kritéria pro výběr financovaných operací do šesti měsíců od schválení operačního programu a schvalují veškeré revize těchto kritérií podle potřeb programování;
- na základě dokumentů předložených Řídícím orgánem pravidelně hodnotí pokrok v dosahování konkrétních cílů operačního programu;
- přezkoumává výsledky provádění, zejména dosahování cílů pro každou prioritu, a evaluaci podle čl.46(3);
- posuzuje a schvaluje výroční a závěreční zprávy o provádění podle článku 66;
- je informován o výroční kontrolní zprávě nebo části zprávy týkající se dotčeného operačního programu a o veškerých souvisejících připomínkách, které Komise vznese po přezkoumání této zprávy nebo které se týkají dotčené části zprávy;
- může řídicímu orgánu navrhnout jakoukoli revizi nebo přezkum operačního programu, které by mohly přispět k dosažení cílů Fondů uvedených v článku 3 nebo zlepšit jeho řízení, včetně finančního řízení;
- posuzuje a schvaluje veškeré návrhy na změnu obsahu rozhodnutí komise o příspěvku Fondů.

Dále podle článku 65(2) všeobecného nařízení Rady spolu s Řídícím orgánem provádějí monitorování na základě finančních ukazatelů a ukazatelů, které jsou uvedeny v operačním programu.

Přípravu a zpracování zasedání Monitorovacího výboru zabezpečuje ve spolupráci s příslušnými zástupci Řídícího a Národního orgánu jako předsedajícími, případně spolupředsedajícími výboru, Společný technický sekretariát. Z rozpočtu Technické pomoci budou podpořeny výdaje spojené s přípravou, realizací, zpracováním a dokumentací zasedání Monitorovacího výboru.

5.2.2 Postup a kriteria výběru projektů

Projekty

V souladu s Nařízením o ERDF (čl. 19) budou podporovány pouze takové projekty, které budou splňovat minimálně dvě kritéria následujících čtyř:

- společná příprava
- společná realizace
- společný personál
- společné financování

Podávání informací a poradenství potencionálním nositelům projektu náleží nejrozličnějším subjektům, pověřených managementem programu (Společný technický sekretariát, zprostředkující subjekty). Rovněž aktéři v pohraničí, jako například euroregiony, jsou vyzváni k aktivní akvizici přeshraničních záměrů.

Zpracování a projednávání žádostí bude aktivně koordinováno Společným technickým sekretariátem. Sekretariát je zodpovědný především za zveřejňování výzev k podávání projektů, za poradenství pro nositele projektu v otázkách o specifických podkladech projektu a procedur, za oficiální přijímání a registraci podkladů k projektům a za přípravu a zpracování dokumentů pro vyhodnocení a rozhodnutí. Společný technický sekretariát přebírá celkovou koordinaci průběhu procesu a spolupráce všech zúčastněných míst.

Zásadně musí projít každá žádost následujícími fázemi :

Příprava, podávání, přezkoumání a hodnocení žádosti

Žadatel o podporu se pro posouzení splnění odborných předpokladů pro poskytnutí příspěvku včetně finančních aspektů své žádosti obrátí na kompetentní zprostředkující subjekt na české a / nebo saské straně. Zde dojde k přezkoumání zásadní vhodnosti záměru pro poskytnutí podpory z programu. Cílem konzultací se zprostředkujícími subjekty je vypracování a následné předložení společné projektové žádosti vedoucím partnerem projektu (tzv. Lead-partner – LP). Všechny předložené projekty budou respektovat princip vedoucího partnera, jako základní princip programu. V případě společných projektů, v jejichž rámci budou realizovány aktivity na obou stranách hranice, bude předložena **společná dvojjazyčná projektová žádost identifikující aktivity jednotlivých partnerů**.

Dokumentace projektu je na principu průběžné výzvy podávána na Společný technický sekretariát. Tato požadovaná dokumentace zde bude zaregistrována a přezkoumána z hlediska kompletnosti a smysluplnosti. V případě malých projektů se žádosti (pro malé

projekty budou vytvořeny specifické společné formáty žádosti) předloží příslušnému administrátorovi fondu. Postup pro malé projekty upravuje specifická dokumentace

Bezprostředně po předložení projektové žádosti provede JTS kontrolu formálních náležitostí a kontrolu přijatelnosti projektu (hodnocení úplnosti a logičnosti podkladů k projektu, přezkum podporovatelnosti odpovídající cílům programu a požadavkům programového dokumentu), jejímž cílem bude zejména zjištění, že:

- žádost splňuje nezbytná formální kritéria přijetí (kompletní vyplnění, podpisy příslušných osob, dodání v příslušném počtu kopií apod.)
- jsou doloženy všechny povinné přílohy nezbytné pro hodnocení projektu dle předem stanovených náležitostí
- projekt a jeho aktivity neodporují národním legislativám ani legislativě EU
- vedoucí partner i jeho partneři jsou vhodnými žadateli
- aktivity projektu neodporují horizontálním politikám EU (tj. nenarušuje životní prostředí, neobsahuje diskriminační prvky vůči skupinám obyvatel apod.)
- projekt nenarušuje pravidla stanovená v oblasti hospodářské soutěže
- projekt bude realizován ve vymezeném území programu
- struktura kofinancování odpovídá stanoveným pravidlům a je zajištěno kofinancování ze strany vedoucího partnera a partnerů v nezbytné výši
- apod.

Pro výše popsanou kontrolu jsou vypracovány společné check-listy.

Této kontroly se účastní pracovníci JTS z obou zemí programu, aby bylo zajištěno adekvátní provedení kontroly s ohledem na národní specifika (odchyly národní legislativy apod.). Projekt bude dále administrován, tj. bude pokračováno v jeho hodnocení pouze v případě, že splní náležitosti kontroly. V opačném případě bude projekt žadatelem, ve spolupráci s příslušným IB, dopracován.

Po kontrole splnění formálních náležitostí a přijatelnosti jsou výsledky kontroly zaregistrovány do monitorovacího systému.

Další posouzení projektových žádostí podle výběrových kritérií bude probíhat v koordinaci Společného technického sekretariátu, za účasti příslušných prostředkujících subjektů.

Výstupem jednotlivých fází hodnocení bude počet bodů, celkové bodové hodnocení bude průměrem bodů dosažených v jednotlivých fázích. Na základě bodových průměrů budou vypracovány společné ranking-listy, které budou sloužit jako jeden z podkladů diskuse a rozhodování Monitorovacího výboru.

Hodnocení bude probíhat v následujících hlavních oblastech, podle předem stanovených kritérií:

1. Hodnocení kvality zpracování projektu / odborný přezkum,

kdy bude posuzován zejména:

- vlastní záměr a přínos projektu, jeho věcné zpracování, vnitřní logika a proveditelnost,
- ekonomické hodnocení projektu (efektivita vynaložených prostředků apod.) a
- udržitelnost projektu, resp. jeho výsledků v dalším období bez příspěvků Společenství

Tuto část hodnocení provedou příslušné zprostředkující subjekty a výstupy předloží Společnému technickému sekretariátu jako podklad pro přípravu celkové hodnocení projektu.

2. Hodnocení přeshraničního dopadu.

V této fázi se hodnocení zaměří na to, do jaké míry přispívá předložený projekt k naplňování cílů programu, resp. priority v níž je předkládán. Tato část hodnocení bude vypracována společně Společným technickým sekretariátem a zprostředkujícími subjekty.

3. Hodnocení přeshraniční spolupráce

Všechny projektové žádosti budou naplňovat základní rys programu Cíle 3 ČR-Sasko, který je kromě jiného vymezuje oproti např. programům Cíle 1 SF realizovaným na území zúčastněných států, a to realizaci přeshraniční spolupráce mezi vedoucím partnerem a partnery z obou stran hranice.

Dle Nař. o ERDF (čl. 19) je nezbytný předpokladem realizace každého společného projektu v rámci programu naplnění alespoň dvou kritérií z následujících čtyř:

- společná příprava,
- společná realizace
- společný personál
- společné financování.

Projekty, jež splní méně než dvě takto definovaná kritéria nebudou vybrány ke spolufinancování z programu, u projektů, které splní dvě a více kritérií bude hodnocena kvalita a rozsah realizované spolupráce. Tato část hodnocení bude vypracována Společným technickým sekretariátem. Pracovníci Společného technického sekretariátu shrnou podstatné informace o projektu a výsledcích jeho hodnocení do dvoujazyčného krátkého popisu projektu. Tento dokument bude předán členům Monitorovacího výboru jako podklad k jednání výboru společně s pozvánkou.

Rozhodnutí a schválení žádosti o podporu

V rámci zasedání Monitorovacího výboru programu bude po předchozím hodnocení na závěr rozhodnuto o dané žádosti. Na základě rozhodnutí Monitorovacího výboru informuje Společný technický sekretariát žadatele o rozhodnutí o spolufinancování.

Realizace a kontrola projektu

Po obdržení příslibu dotace zahájí nositel projektu realizaci svého záměru. Pro zajištění plynulé a úspěšné realizace záměru zajišťuje během realizace projektu kompetentní zprostředkovatelský subjekt neustálý odborný dohled tak, aby byla zajištěna plynulá a úspěšná realizace záměrů.

Malé projekty

Formální a obsahové požadavky na projekty, které by měly být realizovány v rámci Fondu malých projektů, budou stanoveny ve speciálních dokumentech pro tento druh projektů. V těchto dokumentech budou rovněž upraveny veškeré modalitty výběru projektů.

5.3. Úprava monitorování

5.3.1 Grémium zodpovědné za monitoring a hodnocení programu

Monitorovací výbor

Monitorovací výbor přejímá kromě výběru projektů zodpovědnost za strategické zaměření programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko. Plní veškeré předpisy pro monitoring a hodnocení programu. Úkoly Monitorovacího výboru jsou definovány v čl. 64 Všeobecného nařízení (viz výše kap. .

5.3.2 Systémy a procedury monitoringu a hodnocení

Systém monitoringu a hodnocení

Za účelem umožnění posouzení efektivity podpory podléhají priority popsané v programovém dokumentu na základě indikátorů kontinuálnímu hodnocení. Proces dosažení cíle mají za pomoci indikátorů dokumentovat především roční prováděcí zprávy. Při zpracování zpráv budou dodržovány požadavky na tuto zprávu a na závěrečnou zprávu dle čl. 66, odst. 2 Všeobecného nařízení.

Hodnocení

Veškerá hodnocení programu budou provedena nezávislým hodnotitelem a budou zahrnovat využití prostředků a efektivitu a účinnost pomoci a její dopad. V souladu s Nařízeními ES je hodnocení Ex – post odpovědností Komise, a to ve spolupráci s členskými státy a Řídícím orgánem. Výsledky hodnocení budou v případě dotazu poskytnuty hospodářským, sociálním a ekologickým partnerům a veřejnosti. Řídící orgán zavede řídicí a monitorovací systém vyhovující požadavkům na finanční kontrolu podle Nařízení ES.

5.3.3 Ustanovení k finanční kontrole

Finanční kontrola bude prováděna v souladu s nařízeními ES a příslušnou národní legislativou.

Finanční kontrolu prostředků pro Cíl 3 vykonávají následující instituce:

1) Kontrola 1. stupně podle Nařízení Komise	
Svobodný stát Sasko	Česká republika
Zprostředkující subjekt SAB – Sächsische Aufbaubank-Förderbank	zprostředkující subjekt Centrum pro regionální rozvoj ČR

2) Kontrola 2. stupně podle Nařízení Komise	
Svobodný stát Sasko	Česká republika
Saské státní ministerstvo financí	Ministerstvo pro místní rozvoj (Odbor kontroly)

2) Kontrola 2. stupně podle Nařízení Komise	
Svobodný stát Sasko	Česká republika
Saské státní ministerstvo financí	Ministerstvo financí ČR Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu

Podrobnosti týkající se finanční kontroly budou uvedeny v samostatném dokumentu (řídící a kontrolní systém).

Tzv. kontrola 1. stupně je svěřena Zprostředkujícím subjektům II, kterými jsou na české straně Centrum pro regionální rozvoj ČR a na saské straně Saská banka pro výstavbu – Sächsische Aufbaubank-Förderbank (SAB). Předmětem kontroly 1. stupně je:

- ověření, zda deklarované výdaje odpovídají složkám projektu uvedeným ve schválené žádosti (včetně odsouhlasených změn v průběhu realizace);
- ověření skutečného dodání spolufinancovaných produktů a služeb;
- ověření tzv. způsobilosti výdajů a správnosti deklarovaných výdajů z účetního hlediska;
- ověření, že požadované výdaje byly skutečně vynaloženy;
- ověření souladu s vnitrostátními pravidly a pravidly Společenství (např. o zadávání veřejných zakázek, o veřejné podpoře, o publicitě atd.).

Tato ověření zahrnují administrativní, finanční, technické a hmotné stránky projektu a jsou prováděna na základě čl. 13 Nařízení EK, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení o ERDF. Ověření je jednak administrativní spočívající v kontrole dokladů a dokumentů předložených příjemcem pomoci, jednak na místě, kdy je kontrolována fyzická realizace projektu i její dokladování. Administrativní ověřování bude prováděno u 100% projektů a výdajů, ověření na místě bude prováděno u vzorku projektů. Provádění ověřování administrativního i na místě se bude řídit písemnými postupy, které budou zpracovány v souladu s odst. 3 čl. 13 výše uvedeného nařízení.

Potvrdí-li Řídící orgán opodstatněnost podezření na nesrovnalost, zahájí řízení k jejímu prošetření a bez zbytečného prodlení (nejpozději však do jednoho měsíce) vypracuje v MSSF hlášení o nesrovnalosti, které zašle PCO, CHU a pracovníkovi sítě AFCOS na příslušném resortu, tj. nejen subjektům zapojeným do vnější fáze hlášení.

Česká republika a Svobodný stát Sasko budou za účelem zajištění řádného a bezproblémového finančního řízení a kontroly realizovat při zohlednění národních legislativ odpovídající dohody. V popisu řídicího a kontrolního systému a v rámci odpovídajících bilaterálních dohod budou dohodnuty veškeré povinnosti členských zemí v oblasti finanční kontroly při zohlednění nařízení.

5.3.4 Popis postupu výměny dat s Evropskou Komisí

Řídící orgán zodpovídá za instalaci a využívání elektronického systému v souladu s čl. 40 Prováděcího nařízení. Řídící orgán je povinen zajistit vložení dat do systému a pravidelnou aktualizaci všech dokumentů vztahujících se k operačnímu programu, za které je zodpovědný. Výměna dat bude probíhat na základě elektronického podpisu, který je v souladu s čl. 5 Nařízení 1999/93. Pravidla pro jeho užití stanoví Evropská komise. V případě zasílání dokumentů do Komise bude bráno v úvahu datum, kdy byl dokument, poté co byl vložen do systému, Komisi elektronicky zaslán. Dokument bude považován za zaslaný jakmile bude v systému opatřen elektronickým podpisem.

Náklady spojené s vývojem systému jsou hrazeny z rozpočtu Komise v souladu s čl. 43 Prováděcího nařízení. Jakékoli náklady které vzniknou v souvislosti s vývojem rozhraní mezi národním a společným systémem, místním a společným systémem a jakékoli náklady spojené s přizpůsobením národního a regionálních systémů požadavkům programovacího období budou uznatelnými náklady v souladu s čl. 44 Prováděcího nařízení.

V případě zásahu „vyšší moci“, selhání systému či nedostatečného spojení, může Řídící orgán požadované dokumenty zaslat do Komise v papírové podobě s využitím formulářů uvedených

v příloze Prováděcího nařízení (jde o přílohy: IIa, IIb, IIIb, IV, V, VII, VIII, VIIIa, VIIIb, VIIIc, VIId, IX, IXa, IXb, IXc, IXd a X). Jakmile odezní příčiny „vyšší moci“ je Řídící orgán povinen vložit požadované dokumenty do systému. V tomto případě je za datum odeslání považováno datum, kdy byl dokument odeslán v papírové podobě.

Čeští a saští partneři vytvoří vhodná technická a obsahová rozhraní umožňující oboustranný transfer dat z / do existujících českých / saských datových systémů.

Detaily k finančnímu monitoringu a k elektronické výměně dat s Evropskou komisí jsou popsány v popisu řídicího a kontrolního systému.

5.4 *Publicita*

Na základě čl. 68 Všeobecného nařízení bude zajištěna publicita programu a poskytování informací o operacích. Cílem je informovat příjemce pomoci transparentním způsobem o programu přeshraniční spolupráce a veřejnost o roli Společenství při rozvoji česko – saského pohraničí.

V souladu s ustanoveními v čl. 2 Prováděcího nařízení je Řídící orgán programu povinen sestavit Komunikační plán na jehož základě budou šířeny informace o zdrojích podpory v programu.

O implementaci komunikačního plánu, o informačních opatřeních a opatřeních na zajištění publicity bude informován na svých jednáních Monitorovací výbor.

Řídící orgán bude pro splnění Komunikačního akčního plánu využívat Společný technický sekretariát.

Komunikační plán by měl v souladu s čl. 2, odst. 2 Prováděcího nařízení obsahovat následující údaje:

- cíle a cílové skupiny programu,
- strategii a rozsah informací a propagace s ohledem na doporučení Společenství pro národní, regionální a místní úroveň,
- indikativní rozpočet pro implementaci plánu,
- úřady či jiné orgány zodpovědné za realizaci komunikačního plánu,
- jak je rozsah informací a publicity připraven s ohledem na transparentnost a v souladu s programem a nařízeními Společenství.

Cílem Komunikačního plánu je poskytovat všem zájemcům informace o Operačním programu a o evropských strukturálních fondech. Dále je jeho účelem zvýšení povědomí veřejnosti o Evropské unii v prosazování přeshraniční spolupráce a o zajištění průhlednosti společných intervencí.

Cílové skupiny komunikačního plánu

- Orgány regionální a místní správy a jiné orgány veřejné správy
- Obchodní sdružení (trade associations)
- Ekonomičtí a sociální partneři
- Nevládní neziskové organizace
- Organizace zastupující obchod (organisations representing business)
- Evropská informační centra
- Zastoupení Evropské komise v členských státech
- široká veřejnost v příhraniční oblasti

Rozsah informačních a propagačních aktivit

Plánované činnosti a výstupy:

- § Dvojjazyčná internetová prezentace s představením programového dokumentu s odkazy na kontakty, aktuální informace, stav realizace a s odkazy (linky) na existující internetové stránky zemí.

- § Vytvoření dvojjazyčného informačního balíčku, obsahujícího veškeré nutné formuláře pro podání žádosti a pro podání informací o výsledcích včetně podrobného návodu na vyplňování formulářů.
- § Vydání dvojjazyčného elektronického zpravodaje; přihlašování abonentů bude probíhat online.
- § Zpracování vícejazyčných informačních materiálů, jako například brožur, tematických letáků a dalších.
- § Informační a školící akce – orientovány na cílové skupiny a ve všech částech území programu, přičemž nejprve budou o realizaci informovány subjekty podílející se na realizaci a poté vlastní aktéři, nositelé projektových záměrů.
- § Vytvoření a využití dvoujazyčné putovní výstavy,
- § Úzká kooperace s médii v obou zemích o zásadních informacích o podpoře v rámci programu, o výsledcích jednání bilaterálně obsazených výborů atd.
- § Pravidelné předávání informací o stavu programu EU a o přeshraničních modelových projektech, případně pilotních projektech.
- § Využití společného loga
- § Exkurze k zajímavým projektům.

Budou dodržovány informační a publikační předpisy, dané Evropskou Komisí. Nositel projektu bude vhodným způsobem upozorněn na tyto předpisy. V rámci **certifikace výdajů** bude dbáno na řádné dodržení předpisů z oblasti publicity dle odpovídajících výhrad a poznámek.

Realizaci informačních a propagačních činností je nutno popsat ve výroční zprávě o implementaci programu. Po ukončení implementace programu je nutno zpracovat závěrečnou monitorovací zprávu.

Orgány pověřené informačními a propagačními aktivitami:

- Řídící a Národní orgán – zodpovídá za informování potenciálních příjemců o možnostech získání podpory a za propagaci celého programu a jeho výsledků za pomoci Společného technického sekretariátu, zprostředkujících subjektů a také Euroregionů (Fond malých projektů)
- Společný technický sekretariát - ponese celkovou odpovědnost za poskytování informací a propagaci programu. Musí zajistit zejména:
  - zveřejňování úplných informací o programu na webové stránce,
  - zveřejňování stručných informací o programu v brožurách a letácích,
  - zpracování roční a závěrečné zprávy pro Evropskou komisi,
  - provádění informačních činností týkajících se řízení, monitorování a hodnocení programu.

Kapitola 6 Indikativní finanční plán⁴⁷

Program přeshraniční spolupráce

Česká republika - Svobodný stát Sasko

		Strukturální fondy (ERDF)
		v Eurech
	2007	8 941 704
	2008	9 136 249
	2009	9 351 024
	2010	9 587 080
	2011	9 828 839
	2012	10 059 427
	2013	10 295 307
Celkem 2007- 2013		67 199 631

⁴⁷ Finanční tabulka obsahuje pouze údaje za Českou republiku. Celkové údaje jsou v jednání se saskou stranou.

Číslo priority	Název priority	Fond	Příspěvek Společenství	Národní veřejné zdroje	Celkové zdroje	Míra spolufinancování
			a	b	d=a+b+c	e=a/d
1	Rozvoj společenských rámcových podmínek v dotační oblasti	ERDF	33599815,50	5929379,21	39529194,71	85%
2	Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu	ERDF	23519870,85	4150565,44	27670436,29	85%
3	Zlepšení situace přírody a životního prostředí	ERDF	6047966,79	1067288,26	7115255,05	85%
4	technická pomoc	ERDF	4031977,86	711525,50	4743503,36	85%
Celkem			67199631,00	11858758,41	79058389,4	85%